

Posam. šte. Din -75,
četrtkova in sobotna
številka Din 1.50 :-:

„Tabor“, izhaja vsak dan, razven
v nedeljo, in praznikih, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne. Stane
mesечно po pošti 10 Din, za ino-
zemstvo 18 Din, dostavljen na dom
11.50 Din, za izkaznice 10 Din.

„NARODNI LIST“ (četrtkova šte.
„Tabora“) se naroča kot tednik
in stane mesечно 2 Din, četrt-
letno 6 Din, polletno 12 Din,
— celoletno 22.50 Din.

Naročnina se plačuje v naprej.

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI.

TABOR

(NARODNI LIST)

Posam. šte. Din -75,
četrtkova in sobotna
številka Din 1.50 :-:

UREDNIŠTVO „Tabora“ in „Na-
rodni list“ je v Mariboru, Jur-
čičeva ulica 4, I. nadstropje. —
Telefon intern. št. 276. —
Rokopisi se ne vračajo.

UPRAVA je v Jurčičevi ul. št. 4,
prilike desno. — Telefon št. 24.
SHS poštno-tek. račun za „Tabor“
11.787, za „Narodni list“ 12.853.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. Inseratne cene po dogovoru.

Leto: IV (II).

Maribor, četrtek 22. februarja 1923.

Štev: 42 (8).

Dr. Vekoslav Kukovec:

V sredi volilne bitke!

Nikdar nisem hotel, da velja samo mo-
ja beseda, ampak želim zmiraj, da dela-
mo na demokrati način, po sklepih or-
ganizacije. Vendar je ta trenutek v sredi
volilne bitke tako važen, da v naglici
povem svojim prijateljem širom maribor-
skega okrožja svoje mnenje.

Prav je, da volitvam posvetimo vso
svojo pozornost. Merilo za kulturno sto-
pinjo naroda je način, kako se pri njem
izvršijo volitve. Volitve so pa v politiki
celo važnejše nego delo izvoljenih poslan-
cev, ker se glavni obrisi političnega živ-
ljenja rišejo v tednih volilnega boja. Kar
sledi, je pesem, ki se poje sama po sebi,
kakor je pač pevski zbor sestavljen, do-
bro ali slabo.

Eno glavno načelo bi pred vsem izre-
kel, da gre pred vsem čast trdnemu pre-
pričanju. Kdor ima trdno prepričanje
katerekoli struje, naj se tega prepričanja
drža, najsi bode strog demokrat ali zarit
klerikalce ali socialist. Te pustimo pri
miru, ne žalimo jih, ne podkupujemo jih.
Po njih bi se pravzaprav morala risati
slika narodne skupščine. Velika večina
ljudi pa pri toliki raznolikosti strank
nima trdnega prepričanja, teh se volilno
delo tiče, da se jih pridobi za pravo misel.
Prokletstvo je iskanje kroglice za denar
ali s strašenjem.

Najvažnejši dogodek za nas je sklep
poravnave v naprednih vrstah, ki je bil
storjen pretekli ponedeljek v Ljubljani.
Po dolgem trudu se je tam posrečilo raz-
loženje naprednjake združiti za napredni
blok za volitve v mestu Ljubljani, ob-
nem se je pa molče dogovorilo, da sloga
naprednjakov velja tudi na deželi. Za
mariborsko volilno okrožje je merodajna
napredna kmečko-obrtna zveza, katero
so si izbrali tudi pridobitni krogi s kan-
didati Rebekom, Petovarjem in tovariši.
Samostojna kmetijska stranka in narodni
socialisti so hoteli iti svojo pot, ki se jim
bode laho izplačala. Ves napreden živeli
je danes v taboru res »Napredne kmečko-
obrtne zveze«, ki ima najboljše kandidate.

Vsled nerodnega postopanja vladnih
činiteljev, ki so hoteli iskati pomoč za
staro radikalno stranko pri ponemčen-
jih, je z veliko silo stopilo v ospredje na-
rodno vprašanje. Vsled odločnega nasto-
pa vseh narodnih krogov je vlada pod-
legla Nameravna zveza vlade z Nemci
je vsled našega odločnega nastopa razbi-
ta. En del nemškutarjev še sicer gre z
radikalnim kandidatom finančnim mi-
nistrom dr. Stojadinovićem, čegar vred-
nost se lahko označi s slovenskim izre-
kom: pet krav za en groš. Njegovi pri-
ranjaji pa še počenega groša niso vredni,
četudi delajo le z denarjem in vladnim
nasiljem. Slabo bodo odrezali. Mandata
po prepričanju ne dobijo, če ga dobijo,
bode podlo kupljen. Če se nam je posre-
žilo Nemce od teh špekulantov odbiti,
smo s tem uspehom lahko zadovoljni.
Vendar naše zadovoljstvo ni popolno.
Nemci namreč nastopajo posebej, kar bi
ob sebi bilo v redu, toda oni hočejo zma-
gati s pomočjo odpadnikov. Proti taki
nemoralni, ki ponižuje naš narod kakor
koroški plebsit in pomeni nevarnost za
državno mejo, moramo se najizprosnjeje
boriti.

Socialisti in republikanci so tako ne-
srečno razbiti, da bodo svojo usodo sami
zapečatili. Zato danes o njih ne govo-
rimo.

Glavni nasprotnik, ki je načelni na-
sprotnik, je klerikalizem. Naša javnost

Priprave za sprejem naših oblasti v Sušaku.

Svečan sprejem. — Reka in izvedba rapalske pogodbe. — Zanella se vrne na Reko.

Sv. Ana, 21. februarja Priprave za
sprejem naših oblasti v Sušaku so v pol-
nem teku. Pričakuje se, da bodo naše o-
blasti že v torek zasedle Sušak. Sprejem-
ni odbor je bil sestavljen pred ratifikacijo
konvencij. Pripravila se posebno svečan
in sijajen sprejem. Celo na Reki z vese-
ljem pričakujejo končno izvedbo pogodb,
ker si obetajo, da bo z izvedbo pogodbe
zopet živelo trgovsko življenje na Reki.
Sestavljen je poseben odbor obstoječ iz
vodilnih osebnosti na Reki, ki se bo pri-

ključil paritetni komisiji, ker Reka nima
v italijanski delegaciji svojega zastopnika.
Odbor je imel pod predsedstvom de Belli-
na že več sej, v katerih se je povdario, da
se je rapalska pogodba sklenila brez
sodelovanja Reke, kateri se je naravnost
vsilila. Ni se oziralo pri tem niti na spora-
zum, sklenjen v Opatiji, ki je zagotovil
Reki nekaj »votum separatum«, v kate-
rem se je upošteval tudi Baroš in Delta.
V kratkem pričakujejo na Reki tudi po-
vratek Zanelle.

Neresnične vesti o mobilizaciji.

Beograd, 21. febr. Iz pisarne mini-
strskega predsednika poročajo: V javno-
sti se še vedno širijo govornice o namera-
vani mobilizaciji, ki se je baje začela s

sedanjim vpoklicom novincev. Pisarna
ministrskega predsednika še enkrat kate-
gorično dementira vse te govore kot po-
polnoma izmišljene in neresnične.

Volilno gibanje.

Demokratske kandidature v Črni gori. — Kandidatne liste v novosadskem in za-
grebškem volilnem okrožju.

Beograd, 21. febr. V Črni gori bodo
kandidirali sledeči demokrati: g. Ivo
Vukotić, konzul v Skadru za okraj Ce-
tinje, Teodor Božović, bivši narodni po-
slanec za okraj Podgorica; Risto Jović,
bivši minister, za okraj Nikšić in Bogdan
Bojović, sodnik, za okraj Savnik.

Zagreb, 21. febr. Kakor znano, je
včeraj potekel rok za vlaganje kandidatnih
list. V Zagrebu je bilo do včeraj vloženih
za mesto Zagreb 9 kandidatnih list in si-
cer: hrvatska seljačka, radikalna, socia-
listična, stranka prava, narodnosocialna,
demokratska, (nosilec Lujo Vojnović), re-
publikanska, nezavisna delavska in neza-
visna meščanska, katere nosilec je dr. Mi-

lan Rojc. Za zagrebško volilno okrožje je
vloženih sedem kandidatnih list. Prva je
demokratska, katere nosilec je dr. Edo
Luknić, bivši predsednik narodne skup-
ščine.

Novi Sad, 21. februarja. Pri tukaj-
šnjem okrožnem sodišču so bile vložene
nastopne liste: lista Protičeve stranke,
socialno-demokratske stranke, demokrat-
ske stranke, nemške stranke in obeh frak-
cij zemljoradničke stranke. Lista radikal-
ne stranke je bila vložena zadnja. V No-
vem Sadu bo tedaj sedem volilnih skri-
njic. V okraju Veliki Bečkerek jih je 11,
v Somboru 6, v Subotici pa samo 5.

Položaj v Poruhrju.

Nadaljne francoske zasedbe. — Bonar Law o francoski akciji. — Cuno o franco-
sko-belgijski politiki. — Konoc

Köln, 20. februarja. Včeraj so Angleži
izpraznili kolodvore v Harfu, Bodburgu
in Olsdoru, ki so jih nato zasedli Franco-
zi. S tem je prešla železniška proga Neus-
Düren v francoske roke. Železničarji so
izjavili, da ne bodo vršili službe pod fran-
cosko kontrolo. Radi tega so bili vsi od-
puščeni, promet na tej progi pa vzdržujejo
francoski železničarji.

London, 19. febr. Bonar Law je iz-
javil, da je francoska akcija zagrešena in
bo rodila le slabe posledice. Prepričan je,
da bi Nemčija ne spremenila svojega sta-
lišča, tudi če bi se Anglija pridružila Fran-
ciji. Nemški upor temelji na prepričanju,
da so sankcije samo posledica neizvršlj-
vih zahtev. Skrajni obup je prisilil Nemčijo
k temu stališču.

Budimpešta, 20. febr. Berlinskemu
sotrudniku »Pester Lloyd« je izjavil dr-
žavni kancelar dr. Cuno: Cilj francosko-

belgijske politike je meja ob Renu in raz-
pad nemške države. Francija hoče obvez-
nost Nemčije, izvirajoče iz mirovnih po-
godb, spraviti na tako višino, da jih Nem-
čija ne bo mogla izpolniti. Na ta način bi
Francija formalno dobila v roke juridično
orožje, s katerim bi lahko zasledovala
svoje politične cilje. Nemčija se bo znala
z vsimi sredstvi boriti proti tem franco-
sko belgijskim nakanam, da si obvaruje
svojo svobodno, neodvisno državo.

London, 20. febr. Med Londonom in
Parizom se nadaljujejo pogajanja glede
prevoza francoskih čet v angleško cono.

Pariz, 20. febr. Stavka francoskih ru-
darjev je končana, nadaljuje se samo v
moselskem departementu. Če pa posamez-
ni posestniki premogovnikov ne bodo ho-
teli izvršiti obljubljenih koncesij delav-
stvu se lahko dne 4. marca ponovno začne
stavkati.

tresal radikalne kandidature v celi drža-
vi. Določeni so bili nosilci za vsa volilna
okrožja razun moravskega, kjer se ho-
jujeta struji Petrovič ter Protić-Popović,
in brezgalniškega, kjer so razpori osebne
narave.

BORZA.

Curiah, 21. febr. (Izvirno.) Predborza:
Pariz 32.30, Beograd 5.075, London 24.95,
Berlin 0.023, Praga 15.65, Italija 25.55,
Newyork 529.25, Dunaj 0.00745, Zigosane
krone 0.0075, Budimpešta 0.1925, Varšava
0.014, Sofija 3, Bukarešta 2.37.

ima nekoliko preveč respektov pred njim.
Pokazati nima nikakih uspehov, razen
da je spravil s hujškanjem ducat mladih
ljudi v ječo zaradi državnega prepiča-
nja, ker so v razburjenosti nad nekazno-
vanim hujškanjem klerikalcev napravili
nekaj škode v klerikalni tiskarni, kar se
ne more odobravati. Druga sramota te
stranke je, da se večje celo z največji-
mi nazadnjaki radikalci zoper napred-
njake, kar bode jim tilnik zlomilo.

Mi smo volilne priprave prvi sijajno
dovršili. Nam bi vsakdo rad kaj odsčip-
nil, samostojneži, radikalci, narodni so-
cijalisti. Pa žetev bode za vse te male
konkurente slaba. Mi gremo z najmočnej-
šo stranko v državi, z demokrati. Mi smo
načelni Jugoslovani, zagovorniki lastne
mariborske oblasti. Mi gremo z dobro
premišljenim gospodarskim programom
malega posestnika in obrtnika kot teme-
ljem naše pokrajine, zasigurali smo pa
konsumentu in javnemu nameščencu si-
gurno zastopstvo. Mi bomo priredili go-
tovo število javnih shodov, večinoma pa
sestanke. Razposlali smo poduk javnosti
v obliki jasno in glasno govorečih lepa-
kov, letakov in osebnih pojasnil. Naši
kandidati in zaupniki, če imajo srce za
narod, bodo vedeli, kaj bodo storili. Moč-
ni smo dovolj, da obranimo naše ljudi
pred krivico. Zmago nam jamčijo prave
ideje, ki jih zastopamo in iskreno rodo-
ljubje naših pristašev.

Francoska sodba o Nemčiji.

»Česke Slovo« je objavilo zanimiv do-
pis iz Pariza o razpoloženju francoske
javnosti z ozirom na ruhrsko okupacijo.
Iz tega dopisa povzamemo:

Ruhr! — Dve leti je to ime služilo kot
izborna agitacijsko sredstvo najnestrp-
nejšim royalistom in reakcionarjem vseli
kalibrov. Tudi Anglež Keynes je vrgel to
besedo v obraz Franciji, »imperialistični
in militaristični«. Za njim je tu in tam
kdo razmišljeval o prospešnosti in smo-
trenosti nameravanih francoskih ukre-
pov, dokler se niso iz besed izcimila de-
janja.

No, in sedaj smo dospeli v obljubljeni
dežel. Prvotno vznemirjenje se je poleg-
lo. Danes že ne vemo mnogo o tem, da
smo postali gospodarji ene najedovitej-
ših pokrajin sveta. Le tuintam se vpra-
šujemo, kako daleč bo pač šel doseženi
razvoj, ki se je začel z nekako civilno o-
kupacijo — s 40 inženirji in s tehničnimi
osobjem — in končal z armado 60.000 mož,
s četami železniškega osobja, z mornarji
itd. — ki naj bede nad nemškimi imetjem
ob Ruhru. Govori se o ekspediciji ban-
kirjev, ki bo poskrbela za uvedbo novega
denarja; govori se, da Poljska in celo An-
glija pripravljata močne ekspedicije svo-
jih rudarjev. Torej okupacija par exel-
lence!

Leon Daudet je skušal vzbuditi neka-
ko fašistovsko gibanje, izrabljajoč nmo-
royalističnega novinarja Plateau, vendar
pa je našel slab odziv v javnosti in ni mo-
gel prav nič povečati svoje prejšnje
»slave«, ki mu gre kot pornografičnemu
pisatelju in obenem priganjaju cerkvene
hijerarhije. Istotako so se zlomile na
zdravi povprečnosti francoske javnosti
komunistične priprave. Zato pa smo se
naučili čitati borzne vesti. Libra šterlin-
gov je nepričakovano poskočila na fan-
tastično številko 80. To je prineslo iz-
tizenje in navnilo mišljenje na drugi
tir. Odslej ne presojamo dogodkov po
tem, kar sporoča v svojih dekretih vrhov-
ni poveljnik v Poruhrju, marveč sklepa-
mo o položaju na podlagi borznih poročil.

Ta nesrečna borza, katere seznamki so bili še pred meseci jutranji in večerni očenaš Dunajčana in Nemca iz »Rajha!« Odslej se o okupaciji misli nekoliko hladneje, kritično; skušamo uganiti njene posledice v bodočnosti.

Na visoki šoli za socialne vede prirejata narodno-gospodarska strokovnjaka Rist in Charles Gide serijo predavanj o problemu Nemčije. Razmotrivata možnost njene gospodarske obnove in — če hočete — tudi možnost plačevanja ali neplačevanja reparacijskih zneskov. Razpravljata o splošno znanih vprašanjih, toda z enotnega vidika, logično in znanstveno. Prof. Gide odklanja trditev, da bi vojno zakrivila gospodarska konkurenca, ki je bila zgolj podrojen činitelj v predvojni politični praksi. — Nadalje razpravlja o strašni desorganizaciji v Nemčiji, kjer so cene poskočile povprečno za 1000 odstotkov, mezde in plače pa znašajo 300—400 odstotkov. Nihče ne more reči, kje so pravi vzroki te finančne in socialne katastrofe. Nihče pa tudi ne more reči — žalibog — kakšne bodo končne posledice. Boda nemškega delavstva je doslej neverjetno stopnjo. To čuti osobito inteligenčni proletarijat. Nemški profesor danes ne more čitati inozemskih revij, da mora se odreči korespondenci in stikom z inozemskimi tovariši, ker je poština zanj že denarna žrtev. Nikdar še ni materialna in finančna nadvlada tako ogrožala intelektualnega razvoja človeštva in sploh celotnega napredka kulture in socialnega življenja!

Okupacija ne bo mogla prinesiti izboljšanja — o tem ni nikakega dvoma več. Treba je, da primerjamo tečaj marke na dan okupacije s tečajem današnjega dne. Seveda Francija in Belgija nista dolžni skrbeti za obrambo in rešitev Nemčije, ki se nahaja v stanju tope raznočustnosti. Zelo značilno pa je, da si zavzamejo sploh ne dajo ničesar dopovedati ali nasvetovati. Profesor Gide se boji, da bi se utegnili še enkrat uresničiti fraza doorskega dezertarja: »Tega nisem hotel...«

Nemčija je danes večja nevarnost za Evropo in zlasti za Francijo, kot je bila v dnehi blaznega oboroževanja. Obstojata dve možnosti: ali se dvigne in ohrani, v tem slučaju pa kvaliteta njenih državljanskih nudi jamstvo, da si bo zopet pridobila mesto, ki ga je zavzemala pred vojno. Spomnimo se s tem v zvezi na problem natalitete v Franciji! Druga možnost je, da ne bo več rešitve. V tem slučaju ne more Nemčija izgubiti ničesar več. Toda z njo bo šla v prepad Francija, za njo Belgija in še velik del Evrope. Ne smemo pozabiti, da so države gospodarsko

V. Kovačič:

Borba za našo državo v okviru Avstro-Ogrske.

(Dalje).

Akt aneksije pa je tudi v naši očeteljni politiki dvignil jugoslovansko vprašanje na površje. Vsi so aneksijo odobraval in pozdravljali kot akt zblizanja; izrazil se je le način, kako se je aneksija izvršila. Kakor je bil to za Srbijo pred napovedjo vojne, iz česar se je potem izšla svetovna vojna, najhujši udarec od strani Avstrije, tako je bilo na drugi strani za orijentacijo duhov avstrijskih Jugoslovancev dejstvo aneksije zelo važno, kajti od tega časa »jugoslovansko« ne izgine več s pozorišča. In v tem času začne tudi delovanje dr. Iličića, ki je dal i Slov. Matici, kateri je stal na čelu kot njen predsednik, jugoslovansko smer.

Komaj je minil zagrebški veleizdajniški proces, je bil s pomočjo najetega demagogičnega Nastića in na podlagi falzificiranih listin insceniran nov proces, čigar jedro je tvorila ista zadeva, kakor v prvi pravi: takozvani Friedjungov proces, ki pa se je izpremenil v eno najbramotnejših blamaž za avstrijsko diplomacijo. Ali ona ga je potrebovala, ker je hotela za Bosno in Hercegovino anektirati se Srbijo. Tri se ji ni posrečilo, nego končal za njo s fijskom. Zelo važna je bila vloga, ki jo je imel v tem procesu sedanjí predsednik češko-slovaške republike dr. Masaryk; on je končoval javno razkrinkal falzifikat.

Ker pa je jugoslovansko vprašanje bolj in bolj zahtevalo solucije, se pojavljajo novi načrti za rešitev vprašanja. Sedaj postane popularna misel trializma, ki naj združi vse avstrijske Jugoslovane

Kandidatska lista Napredne kmečko-obrtnice zveze za mariborsko-celjsko volilno okrožje za volitev poslancev dne 18. marca 1923.

Nosilec liste:

Dr. Vekoslav Kukovec, minister na razpoloženju v Mariboru.

Srezki kandidati:

1. Za volilna okraja Brežice-Sevnica in Laško.

Kandidat: Dr. Franjo Roš, župan v Laškem,

Namestnik: Josip Holy, obrtnik v Brežicah.

2. Za volilna okraja Celje-Vransko in Maribor levi breg-St. Lenart:

Kandidat: Ivan Rebek, obrtnik in posestnik v Celju,

Namestnik: Franc Mravljak, profesor v Celju.

3. Za volilna okraja Murska Sobota-Dolnja Lendava.

Kandidat: Stefan Kúhar, posestnik v Markišovcih,

Namestnik: Peter Kovač, posestnik in trgovec v Dol. Lendavi.

4. Za volilni okraj Konjice.

Kandidat: Franc Petelinšek, posestnik in kolar v Oplotnici,

Namestnik: Franc Seručar, posestnik in kolar v Hebenštrajtu,

9. Za volilni okraj Smarje-Rogatec-Kozje.

Kandidat: Anton Puklavec, posestnik in vinarski ravnatelj v Mariboru,

Namestnik: Anton Malgaj, viničar v Zibiki.

5. Za volilni okraj Ljutomer.

Kandidat: Franjo Cvetko, nadučitelj v Vučji vasi,

Namestnik: Janko Horvat, slikarski mojster v Ljutomeru.

6. Za volilna okraja Maribor desni breg-Slov. Bistrica in Slovenjgradec-Soštanj-Marenberg.

Kandidat: Ivan Gumzel, posestnik in obrtnik v Slov. Bistrici,

Namestnik: Peter Mravljak, posestnik v Vuhredu.

7. Za volilna okraja Mozirje in Prevalje:

Kandidat: Fran Kocbek, nadučitelj v p. Gornjigrad,

Namestnik: Ivan Lipold, posestnik v Mozirju.

8. Za volilna okraja Ptuj in Ormož.

Kandidat: Lovro Petovar, posestnik v Ivanjkovcih,

Namestnik: Janko Debeljak, posestnik, Medribniki.

Vsi za to listo, ki bo imela na volišču povsod prvo škrinjico!

odvisne med seboj. Izbrpanje ene mora nujno povzročiti razkroj druge.

Ali — Nemčija se bo ohranila! Zdi se, da nihče ne dvomi o njeni življenski moči. Videli smo, da je izgubila 13% odstotkov ozemlja, 10 odstotkov prebivalstva, 12 odstotkov premogovne produkcije, 100 odstotkov svoje ponosne flote, 100 odstotkov kolonij, 49 odstotkov od svoje življene produkcije, zlasti krompirja. Kljub temu pa ima hamburško pristanišče danes večji promet kot v letu 1913, nemška tonaža se veča vedno bolj. Izvoz se zopet približuje zadnjim predvojnim letom. Ni tudi dvoma, da se bo prej ali pozlej zopet razpravljalo o vprašanju kolonij. To je fatalna nujnost, ki jo vsiljujejo razmere same.

Prof. Gide se boji, da nastopijo še nova velika presenečenja. Okupacija ruhrskega ozemlja ima za las take posledice, kot so jih imele katastrofe revolucionarnih in napoleonskih vojn. Nemški narod se zbirava zbirati okoli svojega žarišča. Danes je centrom vsenemške obnove — Bavarska. Izgleda, da bodo prava presenečenja nastopila šele proti koncu.

Tako sodi o posledicah ruhrske okupacije eden najodličnejših teoretikov francoske narodno-gospodarske vede.

Prebojni papir

Ant. Rud. Legat, Maribor

Slovenska ulica 7. 213 Telefon št. 100.

JDS.

TAJNIŠTVO DEMOKRATSKE STRANKE V MARIBORU za oblastno organizacijo stranke in za Maribor je odslej stalno v Cankarjevi ul. št. 1, pritrilčno. Tam so tudi klubski lokali za seje strankinih organizacij in za sestanke strankinih pristašev. Tam naj oddajajo člani stranke vse svoje želje, zadeve, prošnje itd. Tam so na vpogled volilni imeniki za Maribor. Uradne ure so od 8.—12. ure dopold, ter od 16.—18. ure popoldne.

Tajništvo demokratske stranke v Mariboru ima telefonsko štev. 337.

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

noslovanske države onih ljudstev in dežel, ki jih posedujejo južnoslovanski narodi na dosedaj ohranjenem ozemlju. Boli važno pa je dejstvo, da se je že odavno imenovala socialno-demokratska stranka »jugoslovansko« in da je eden nje najodličnejših delavcev, pokojni Ivan Cankar, v svojem znanem govoru predložil kot politični smoter južno-slovansko zvezno republiko štirih sorodnih narodov.

Če opazimo doslej drugod propagirane le ideje političnega združenja Jugoslovancev v okviru in mejah Avstro-Ogrske, so v slednjih dveh slučajih njene meje pogažene. Vsekako je tudi ostalim stremljenjem pripisovati ta pomen, da so ideje potrebnosti sodelovanja Slovencev, Hrvatov in Srbov pripravljala in utemeljevala. Tozadevno tudi njim ne gre odrejati njihove historijske misije.

vanskih) Jugoslovancev v eno realno politično individualiteto namesto mnogih historično-političnih individualitet, in samostalna Hrvatska, ki bi bila z Ogrsko zvezana le v toliko v realni uniji, kakor Ogrska z Avstrijo; carinska in kasneje tudi politična zveza z balkansko federacijo (V. Knaflič: Jugoslovansko vprašanje, str. 88. sl.).

Opaziti je, da v vseh »jugoslovanskih stremljenjih« prednjačijo Slovenci. Temu se ne smemo čuditi; oni so tudi najbolj čutili potrebo, da se otresejo tujskega pritiska in so bili zato najbolj inicijativni. V Bosni in Hercegovini je bilo nekaj avtonomije, dasi je tu izgrajevala vlada stranko proti stranki in so zlasti muslimani tozadevno igrali važno vlogo. V novinah je bila takorekoč vladna stranka hrvatsko-srbska koalicijska, ki je v preračunanim oportunizmu odbijala napade in udarce, ki so jih zadajali našemu narodu Madžari, ter je med vojno in ob prevratu tudi vestno izpolnila nalogo, ki ji jo je namenila zgodovina. V južni Madžarski je bilo morda najžalostnejše; tam se je med vojno slovenski častnik v srbski družbi, ko je začel govoriti srbski in je pripomnil, da je Jugoslovane, Slovenec iz Goriške, dobil za odgovor: Magyarom beszelni — madžarski govorite!

Približno iste težnje, kakor smo jih gori navedli kot zahtevo nekega jugoslovanskega politika, imajo »Vseslovenska ljudska stranka« in »Narodna-napredna stranka«, obe pa že iščeta tudi stike preko Sotle in Kolpe, naprednjaki s srbsko-hrvatsko koalicijsko, čisto smotreno pa posebno slovenski klerikalci s hrvatskimi pravaši. Dalje je šla »jugoslovanska narodno-socialna stranka«, ki se je osnavljala, ki pa se ni mogla vkoreniniti; zahteval je ustanovitev »samostojne juž-

(Dalje prihodnja.)

Politične vesti.

* **Demokratska organizacija in dr. Ivan Tavčar.** Dr. V. Kukovec je poslal rodbini g. dr. Ivana Tavčarja sledečo sozalo: "Brzjavko: Z globoko pijeteto stoji oblastna organizacija demokratske stranke v Mariboru ob odru voditelja slovenskega naroda in napredne misli ter izraža vsi rodbini globoko sožalje in trajno spoštovanje. — Načelstvo organizacije pod vodstvom dr. V. Kukovca se udeležijo pogrebnih svečanosti v Ljubljani."

* **Obrtniški volilni shod se vrši v soboto 24. tm. ob 8. uri zvečer v dvorani pri Oroviču.** Govori kandidat g. Rebek.

* **Uradniški volilni shod priredi v soboto 24. tm. ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma** kandidat g. prof. Mravljak.

* **Shodi naših kandidatov.** V soboto 24. tm. zvečer se vrši v Mariboru shod pridobitnih slojev, na katerem poroča kandidat g. Ivan Rebek; istočasno je shod uradnikov, na katerem govori kandidat g. Franc Mravljak. Istega dne zvečer je shod naših okr. kandidatov v Rog. Slatini. — V nedeljo 25. tm. dop. je shod kandidatov gg. Gumzeja in Mravljaka v Marenberku. V Rogatecu je dopoldne istega dne shod naših okr. kandidatov. — V petek 23. tm. pop. je volilni shod naših kandidatov na Zg. Poljskavi. — V vseh ostalih okrajih se vrši te dni cela vrsta javnih in zaupnih volilnih shodov.

* **Vprašanje, ki zahteva razjasnitev.** »Kmetijski list« očitno gosp. vinarskemu ravnatelju Antonu Puklavcu, ki desetletja deluje kot poljedelski strokovnjak in naš tukajšnji rojak med štajerskim ljudstvom, kakaj kandidira za narodnega poslance »Napredne kmečko-obrtne zveze«. Ker se nam zdi »Kmetijski list« nepoklican vtikati se v notranje zadeve drugih strank in ker je g. Puklavec tudi podal izjavo, da se »Kmetijski list« moti, ako ga prištevajo k samostojni, h kateri ni nikdar pripadal, poslal je nosilec liste »Napredne kmečko-obrtne zveze« g. Sanein kot načelnik oddelka za kmetijstvo v Ljubljani 20. febr. sledečo brzjavko: »Da se varuje v polni meri Vaša službena avtoriteta, Vas prosim, da rešite s povratno depešo mojo prošnjo, da sme prihodnjo nedeljo kandidat moje liste vinarski ravnatelj Puklavec nastopiti na shodu svojih volilcev. Ob ti uri, ko naš list izide, še ni odgovora. Če bi ga eploh ne bilo, bode imela naša javnost službeno mesto kmetijske stroke ekspozitura kake stranke ali nepristranski javni nrad, ki nima omejevanj politične svobode ljudem, ki služijo kmečki misli brez blagoslova Samostojne.

* **Radikalno kandidatno listo** je podpisalo tudi veliko Nemcev, kar dokazuje, da je mislila lista prvotno biti skupna in da so Nemci šele v zadnjem hipu napravili svojo listo. Zakaj, o tem govorimo na drugem mestu.

* **Nemška kandidatska lista — finta?** Za mariborsko volilno okrožje je vložena nemška kandidatska lista. Nosilec je uradni »Cillier Zeitung« Fr. Schauer; med kandidati so: kmet Sentscher(!) iz Pušmeca pri Ormožu, Jos. Berlig ml. iz Rogatca, dr. Riebl iz Celja, Julij Glaser iz Maribora, graščak Posseck iz Lod. minar Wesenscheegg(!) iz Konjice, mehanik Spruschina iz Ptuj, Jakob Fritz iz Dolgevasi, Ivan Schuller iz Slovenjgradca, Pavel Pirich iz Ptuj itd. Dokaz, da so Nemci odločeni gojiti nemškutarstvo oz. štajerskojantstvo avstrijskega kova. V ostalem pa izvemo iz Beograda, da je nemška lista le fiktivno vložena. Sklenjeno je bilo ntmreč tam med radikalc in Nemci, da bodo Nemci 16. marca uveljavili svojo listo, če radikalc do takrat ne bodo izpolnili nemške zahteve glede mariborske kazine itd.

* **Radikalne kandidate v mariborskem volilnem okrožju** so zelo zanimive. Vsebujejo dva bivša komunista (trboveljski Koren in mariborski Nachtigall), bivšega nar. socialnega kandidata Blaža Zupanca iz Laškega, bivšega agitatorja samostojnežev Filipa Jurkoviča iz Gor. Radgona, nekaj bivših demokratov, nekatere bivših nemškutarjev — skratka: sarmati velike in vzorne »načelnosti«. Ne smatramo za vredno, da si umažemo pero s to zbirko značajev. Naravno je, da je ta lista glasom poročila »Jutranjih novostih« vzbudila »navdušenje ljudstva« ter da so demokrate »razočarani in porazeni«. Da bodo naši somišljeniki vsaj

Politično obzorje.

Politika in narodno gospodarstvo.

(Ob smrti dr. A. Rašina.)

Včeraj so v Pragi pokopali češkoslovaškega finančnega ministra dra Rašina, ki je — kakor je našim čitateljem znano — postal žrtev atentata. Dne 5. januarja t. l. je mladi, mlečnozobi uradnik, po mišljenju komunist, streljal na ministra dra Rašina, ko se je odpravljal v urad. Zadel ga je v hrbtenico in v prsni koš. Dr. Rašin je trpel poldrugi mesec. Bil je moč krepega telesa in železne volje, zato mu je smrt težko prišla do živega. Po dolgem trpljenju pa mu je utrpilo sree. In predno mu je udarilo zadnjikrat, je imel toliko moči, da je dejal: »Želim dobro republiko, ker le tako obvarujemo nje obstoj... Oni, ki nosijo odgovornost za nje blagobit, morajo brezobzirno govoriti resnico... Pa bil sem optimist... Radi tega sem moral zamolčati resnico, ker je narod ne more trpeti...«

Se par besed in dr. Rašin je izdihnil. Njegove zadnje misli so bile posvečene državi in resnici. Imel je obitelj; žena in otroci so cele noči bedeli ob njegovih postelji, vezala jih je globoka ljubezen... in vendar je porabil svojo zadnjo moč za to, da pove nekoliko besed o domovini in državi. Ne trdimo, da je bil pokojni dr. Rašin neka idealen vzor — mož, nadčlovek, moderni svetnik. Nobenega človeka ne smemo povzdigniti previsoko in vihteti kadilnic pred njim, ker smo vsi nepopolni. Bil pa je mož, kakršnih je danes malo. Mož dela in železne logike. Mož, ki je imel krepko voljo in jasne cilje. Ni se uveljavljal politično iz golih strankarskih nagibov, ni iskal v politiki mastnega dobička, marveč je hotel s svojim znanjem služiti domovini in narodu. Bil je človek, ki se je neprestano izpopolnjeval in razvijal. Brez neprestanega študija ne more nihče postati narodno-gospodarski strokovnjak. To je težka, zapredena veda. To niso pesmi, marveč je najtežje računstvo. Osobito v današnji dobi je narodno-gospodarstvo in finančno življenje neizmerno zapleteno. Vsak kmet va, kako težko je gospodariti celo na mali kmetiji, ker človek nikdar ne more reči, kako bodo stale cene čez par mesecev. Neizmerno težje pa je gospodariti v državi, kjer je treba gospodarstvo postavljati na nove temelje, kjer valuta ni trdna itd.

Dr. Rašin je bil dvakrat finančni minister češkoslovaške republike. Njegov nastop je vzbujal mnogo odpora, časniki so udrihali po njem, ga psovali in mu lučali v obraz razne očitke. Dr. Rašin je imel točno zasnovane načrte za rešitev glavnih gospodarskih vprašanj in jih je tudi skušal izvesti. V prvem ministertvu ni uspel, ker je moral poseči po ukrepih, ki so bili silno nepriljubljeni. Ko je čez štiri leta postal zopet finančni minister, so zastopniki večjih češko-slov. strank — agrarci, socialni demokrati, narodni socialisti in klerikalci — odobrili njegove načrte in za njegovimi ukrepi je stala vsa vlada.

Češkoslovaška se namreč nahaja v težki gospodarski krizi. Njena valuta je po zaslugi dobre gospodarske in zunanje politike dosegla znatno višino. To pa ni imelo tako prijetnih posledic kot je izgledalo izdaleč. Češkoslovaška ima močno industrijo in je izvažala svoje izdelke v države s slabo valuto. Tovarne so delale, delavstvo je bilo zaposleno, javno življenje se je lepo razvijalo. Ko se je valuta dvignila, je bilo z izvozom pri koncu. Začela se je industrijska kriza. Tovarne so skrčile delo, odpustile delavce in država je občutila na sebi težko breme brezposelnosti. Minister dr. Rašin je imel več načrtov glede ureditve valute, hotel pa je tudi odpomoči industrijski krizi in je pogumno načel vprašanje mezd. Treba je poceniti premog in industrijske izdelke, pa se bo zvišala produkcija in izvoz bo postal živahnejši. Toda pri tem sta živo zainteresirana dva razreda: podjetnik in delavec. Dr. Rašin je zahteval žrtve od podjetnikov — kapitalistov, pa tudi od delavstva. Mezde se morajo znižati, da se poceni izdelovanje in tako omogoči kar največji izvoz v inozemstvo. S tem pa se bo zvišala gospodarska sposobnost celote, države. Dr. Rašin ni bil prijatelj socialističnih gospodarskih naukov, ne smemo si pa misliti, da je bil kak zagrižen kapitalist in hujskač proti delavstvu. Saj celo češki socialistični listi s priznanjem govorijo o njegovih dobrih namelih in o njegovem delu. Dr. Rašin je bil logično misleč človek, ki se

ni dal zazibati v sanje o bodočem paradizu. Življenje bo vedno trdo, razlike med ljudmi se ne dajo izbrisati, kolikor več delaš, več si vreden.

Mogoče je, da se trezno misleč človek, ki pa gleda na stvar z drugega vidika, ne bo strinjal z vsemi njegovimi načrti in z njegovim stališčem sploh. Ne le mogoče, tudi naravno je to. Vendar pa je večina drugače orientiranih politikov (dr. Rašin je bil demokrat) uvidela, da bi se druga sredstva ne obnesla in da je treba prepustiti dr. Rašinu, da izvede glavne točke svojega finančnega in narodno-gospodarskega programa. Zakaj eno je politika na shodih in v časopisju, drugo pa politika na državnem krmilu. Kdor ni odgovoren, lahko vpije in se širokousti, kdor pa je postavljen pred ogromni živi stroj državnega gospodarstva, mora vedeti, kje naj prime in kaj naj dela. Ljudje se pogosto motijo, osobito pa še v tako težkih in zapletenih vprašanjih. Treba bi bilo kričaje postaviti na odgovorno mesto, pa bodo v zadregi kakor šolar pred težko računsko nalogo ali ključavničarski vaje — pred velikim dynamo-strojem.

Dr. Rašin je tedaj začel delati. Mi ne bomo pretresali njegovih namenov in načrtov, ker to ni važno za naše glavne misli. Dočim so vladne stranke — in to so na Češkem vse večje državno orientirane stranke — odobravale, da se začneja delati, četudi ne morda natančno tako, kot bi si želel ta ali oni — so komunisti in razni drugi nezadovoljniji hujskali proti dru Rašinu, češ, da je zagrižen kapitalist. Moč fraze je velika in skoraj brezmejna, saj se danes tudi najstvarnejše načelo z nasprotni strani proglašajo — a frazerstvo. Bodi mimogrede povedano, da je dr. Rašin imel pogum celo legijonarjem povedati v obraz, da imajo v svobodni državi le toliko pravice, kolikor se zavežajo svojih dolžnosti. Danes je namreč tako, da se izvestni ljudje postavljajo s svojimi zaslugami in mislijo, da jim gredo kake izredne pravice na račun drugih. Dr. Rašin je dejal, da gredo vsem enake pravice, glavno pa je, da delajo in izpolnjujejo svoje dolžnosti. — Glavni nasprotniki so seveda bili komunisti, ki ne marajo miru in reda v državi, marveč nalahč zanikujejo vse, da bi bila zmeda večja. Iz vrst komunistov je izšel atentator na dr. Rašina.

Minister je bil tedaj težko zadet in je sedaj v grobu. Vprašajmo pa se: kaj je bilo s tem pomagano? Prva dobra posledica je bila, da so se razumne češke stranke še bolj zblizale, torej ravno nasprotno, kakor so hoteli oni, ki so dr. Rašina zapisali smrti. Sprejet je bil tudi zakon o zaščiti države. Poskus nasilja je tedaj povzročil strunjenje nasprotnih vrst. Tako je povsod. V nevarnosti se bližajo tudi ljudje, ki se poprej niso niti pogledali. Druga posledica je, da se bo nadejala finančna politika v dosežani smeri. Zakaj če bi bila mogoča druga smer, bi ne bil dr. Rašin poklican v češko vlado. Na Češkoslovaškem so namreč preveč pametni, da bi vodili tako gospodarsko politiko, kot so jo vodili ruski sovjeti, dokler niso spravili države v prepad, iz katerega je sedaj vlečejo s — kapitalističnimi šimljami. Na drugi strani pa revolver ali bomba ne more nikogar prepričati, da ima prav oni, ki se je poslužuje. Z nasiljem se lahko vse dokaže, nihče pa si ne more sesti na bombe. Oni, ki so nasprotni dru Rašinu, niso tedaj ničesar dosegli in ničesar dokazali, uničili pa so dragoceno človeško življenje. Za ljudi, ki nimajo nič več človeškega čuta, je politična borba z bombami ali z ricinovim oljem edino sredstvo, ni pa za ljudi, ki mislijo trezno, logično in človekoljubno.

Narodno gospodarstvo je pravzaprav podlaga narodnemu in političnemu življenju. Ravno ta podlaga pa pozna zgolj eno sredstvo: delo. Z delom se služi kruh, z delom se grade hiše, z delom se obrača v drugo smer ljudsko mišljenje — toda le delom. To je tista resnica, ki je dra. Rašina stala življenje in ki je razni izpriženi značaji ali od častihlepnosti omamljeni možgani ne morejo razumeti. Ljudje, ki se jim noče delati, se pečajo s političnimi pustolovščinami in ovirajo pri delu energične in resne može kot so bili vsi, ki so doslej padli kot žrtev političnih atentatov: Rathenau, Rašin in drugi. Delo nad vsem!

vedeli, zakaj morajo po Grassellijevev diktatu biti poparjeni, evo jim teh junakov: nosilec je fin. minister, ženjalni dr. Stojadinović, ki je v kratkem času svojega ministiranja spravil dinar na psa. Okrajni kandidati so: za Brežice in Smarje Blaž Zupanc, brivec v Laškem, namestnik Franjo Kopina, invalid v Mariboru; za okraja Celje in Konjice: Ivan Sretenović, vpok. podpolkovnik v Rog. Slatini, ki je pred kratkim poročil zagriženo nemško nacionalko vdovo dr. Hoisllovo; namestnik Karl Jezernik, stavbenik v Celju; za okraja Murska Sobota in Dol. Lendava: Jos. Benko, velemesar v Murski Soboti in Ivan Vogler v Petajncih; za okraja Laško in Slov. Gradec: bivši komunistični poslanec Miha Koren iz Trbovelj in urar Ivan Zavolavšek iz Trbovelj; za okraja Ljutomer in Maribor levi breg: primarij dr. Janko Dernovšek in Filip Jurkovič iz Gor. Radgona; za okraja Maribor desni breg in Prevalje: bivši komunist Joža Nachtigall in čevljar Ferdo Krois iz Pobrežja; za okraj Mozirje: dr. L. Lenard, bivši župnik, in lesni trgovec Jos. Borlak ml. iz Celja; za okraja Ormož in Ptuj: viničar Franc Verlič iz Sv. Petra pri Mariboru in invalid Konrad Breznik iz Maribora. Slovensko ljudstvo, bodi navdušeno, ker odrešenje Ti je prišlo! Pokale so gore, rodila se je miška, pardon — radikalni kandidati!

* **11 kandidatskih list** je vloženih za tokratne volitve za mariborsko in celjsko volilno okrožje, torej za 4 več ko leta 1920. Republikanci imajo dve (Radičeva in Novačanova), socialni demokrati dve (Golouhova in Korenova), demokrati (Napredna kmečko-obrtne zveze) eno, Samostojneži eno, radikale eno, narodni socialisti eno, Nemci eno, vitez Zagorski, politični don Juan iz Maribora eno in klerikalci eno. 11 kandidatskih list v enem 50-volilnem okrožju! Človek bi na prvi hip mislil, da pomeni ta višek razmaha političnega življenja, politične zavrednosti in zrelosti, v resnici pa dokazuje to politično otročajstvo in šarlatanstvo!

* **V Ljubljani** je vloženih sedem kandidatskih list: klerikalna, dr. Susteršičeva, narodnosocialna, neoficijalna socialistična (dr. Perič), oficijalna socialistična (Bernot), naprednega bloka (Reisner), in radikalna.

Za volilno okrožje Ljubljanske okolice je vloženih 10 kandidatskih list: demokratska, narodnosocialna, SKS, oficijalna socialistična (Bernotova neoficijalna socialistična, Novačanova, Radičeva, radikalna in dr. Šusteršičeva.

* **Jugoslavija in Bolgarska.** Vrhovni svet bolgarske zemljoradniške stranke je na svojem zadnjem zasedanju sprejel sledečo zanimivo resolucijo: »Vrhovni svet zemljoradniške stranke odobrava v prvi vrsti popolnoma izjavo ministrskega predsednika Stambolijskega o Macedoniji, ki jo je podal zastopnikom beograjskega časopisja o priliki poseta v Beogradu v mesecu novembru lanskega leta. Stambolijski je takrat izjavil, da sedanja vlada in ž njo vsi zemljoradniški smatrajo, da Macedonija ni bolgarska in da ona nikdar več ne samo ne bo za njo delala, temveč da o Macedoniji sploh ne mara več niti slišati, pa tudi ne le o Macedoncih ki so v Jugoslaviji, temveč da noče slišati niti o Macedoncih, ki se nahajajo v Bolgariji sami. Stambolijski je rekel: »Obžalujem, da Bolgarska nima kakega otoka v kolonijah, da bi tja poslala vse Macedonce; potem bi bil mir na Balkanu.« V isti izjavi je Stambolijski še dodal, da se v krvi Macedoncev nahaja vse ono, kar je najslabše iz krvi Srbov, Bolgarov, Turkov in Albancev. Zaradi te izjave so Stambolijskega takoj potem ljuto napadali Macedonci v Sofiji, kakor tudi vse opozicijske časopise. Ko je Stambolijski bival v Lozani, so bili tja kaj odposlani agenti macedonskega komiteja, da bi ga tam ubili, poizkus pa se ni posrečil. Ta resolucija bo mnogo doprinesla do končnega iskrenega zblizanja med našo državo in Bolgarijo, ki je potrebno obema. Poleg te resolucije pa je bil te dni storjen v smeri zblizanja še drug važen korak: na eni zadnjih sej našega ministrskega sveta je bila podpisana sanitetna konvencija med našo državo in Bolgarijo. To je prvi akt novih odnošajev med obema državama po nesrečnem letu 1915. Istočasno je bil od bolgarskega kralja Borisa sprejet v aydi-jenco jugoslovanski poslanik v Sofiji, Milan Rakić. Tudi glede skupnega nastopa proti komunizmu so predpriprave v polnem teku. Te dni, najbrže še ta te-

den, se sestane v Nišu posebna mešana komisija zastopnikov Bolgarov in Jugoslovenov, ki bo razpravljala o ukrepih proti komitaški akciji in vpadom bolgarskih četnikov na jugoslovensko ozemlje. Komisija bo najprej teoretično razpravljala o odredbah, ki se imajo podvzeti, na kar odpotuje na mejo, kjer bo proučevala lokalne razmere. Z jugoslovenske strani sta imenovana v komisijo komandant celokupne žandarmerije, general Uzun Mirković in načelnik v notranjem ministristvu Lazić. Vsa ta znamenja kažejo dovolj jasno, da se bližajo jugoslovensko-bolgarski odnosi končno vendar le boljimi časi.

Konflikt med Poljsko in Litavsko. Litvinski poslanik v Parizu objavlja uradno obvestilo, da so regularne poljske čete pri Oroany prekoračile nevtralnno zono, vdrle v litvansko ozemlje ter napadle litvanske čete. V boju je bilo 10 mrtvih in več sto ranjenih. Litvanska vlada se je obrnila na Zvezo narodov za pomoč.

Avstrijska delegacija v Beogradu. Iz Beograda poročajo 20. februarja: Za danes 20. tm. je določen prihod avstrijske delegacije s kanclerjem dr. Seiplom na čelu. V delegaciji je minister za zunanje zadeve Grünberger, ki pride jutri 21. tm. Dr. Ninčić je pripravil potrebno za konferenco z našimi industrijskimi krogi. Že v soboto zvečer se je vršila seja zastopnikov prizadetih ministrstev. V tej konferenci se je razpravljalo o zadevah, ki pridejo predvsem na razgovor: olajšanje prometa, carinski odnosi ter ekonomsko in finančno sodelovanje. Glede bivanja kanclerja Seipila v Beogradu se ni določeno natančen program. Pašić priredi njemu na čast galadiner, dr. Ninčić pa intimni obed v svojem stanovanju. Projektiran je tudi dinor na dvoru. Seipel in ostali člani delegacije bodo ves čas gosti naše vlade. Zanje so rezervirane sobe v hotelu Srpski kraj.

Dnevna kronika.

Obmejne šole kljub temu, da jih merodajne oblasti omalovažujejo, vrlo vršijo svojo narodno o. prosvetno delo. Lepo je uspela preteklo nedeljo prireditelj obmejne štirirazrednice na Kapli v marenberškem okraju. Mladina je pod vodstvom večše učiteljice ge. Sadnekov nudila 2 lepi igrici »Snežulčica« in »Bratovska ljubezen«. Krasen nastop in ubrano petje otrok je ljudstvo ganilo do solz. Občudovati je požrtvovalnost učiteljice, ki je kot edina učna moč na obmejni 4-razrednici, naštudirala igrici in pripomogla do tako krasnega moralnega in gmojnega uspeha!

Reorganizacija ministrstva za socialno politiko. V ministristvu za socialno politiko se bo izvršila reorganizacija na ta način, da se opusti 5 oddelkov in 20 sekcij, ki sedaj niso več potrebne. Razen tega se bo izvedla redukcija uradništva, pri čemer pridejo predvsem v poštev prekobilni in nekvalificirani uradniki. Upa se, da se bo na ta način mnogo prištedilo in zmanjšalo izdatke.

Kolkovanje vlog na konzulate. Generalni konzulat naše kraljevine v New Yorku opazi, da so vloge, ki se pošiljajo iz tuzemstva neposredno na naslov naših diplomatskih zastopstev in uradov večinoma nekolkovane. Zato se opozarja na stranke, da veljajo za diplomatske urade isti kolekovinski predpisi, kakor za tuzemske urade in oblasti. Generalni konzulat javlja, da se nekolkovane vloge iz tuzemstva ne bodo jemale v obzir, razven vloge, tičeče se zapuščinskih zadev, kjer se bodo kolekovinske pristojbine zahtevale naknadno od prosilcev.

Jugoslavija se ni sposobna za avtomobile. Neka ameriška tovarna avtomobilov je poslala nedavno v našo državo svojega zastopnika, kateremu je povedala nalogo ugotoviti, katere vrste avtomobil bi bili najprikladnejši za naše ceste in naša pota. Zastopnik se je odpeljal z avtomobilom iz Beograd v Niš, toda prišel ni niti do Avale, kajti avtomobil se je vsled strašnega blata in slabe ceste že prej pokvaril. Pred Mladenovcem se mu je zlomila tudi os. Vsled tega se je Amerikanec vrnil nazaj v Beograd ter sporočil svoji tovarni sledeče: »Jugoslavija se ni sposobna za avtomobile! Potrebni pa bodo kmalu zrakoplovi, ker so pota tako slaba, da bi mogoče vzdrževati promet samo po zraku!« Amerikanec, oziroma list, ki je prinesel to vest, očividno

pretirava, gotovo pa je res, da se v naši državi mnogo premalo skrbi za ceste in pota.

Novi listi v naši državi. V Sarajevu prične v kratkem izhajati list »Kritika«. List bo izhajal vsak teden enkrat in sicer v soboto. V Šibeniku prične izhajati tednik »Tvorica in njivo«; v Osijeku »Osječki kondukt«; v Šabcu »Podrinjska obnova«; v Novem Sadu pa šaljivi tednik »Cirkus«.

Smrt pod ledom. Nek Stipe Mršta je hotel skrajšati pot iz Lištana v Lijavno, na ta način, da je prekoračil zamrznjeno reko. Par dni ga je led res držal. V zadnjih toplejših dneh pa je led začel popuščati in Mršta se je v sredini reke pogreznil in utonil. Trupla doslej še niso našli.

Svojega očeta ustrelil. V Sotinu je živel družina Utvić v večnem prepiru. Oče je bil pijanček in je svoje, itak ne preveliko premoženje zapravljal po krčmah. Doma so bili radi tega prepira na dnevnem redu. Ko je Utvić pred par dnevi zopet prišel pijan domov, je njegov sin Slavulj v prepiru pograbil puško ter jo izstrelil proti očetu. Smrtno zadet se je oče zgrudil na tla ter kmalu na to izdihnil. Sin, ki je postal ubijalec lastnega očeta, se je sam prijavil sodišču.

Cigani kot orožniki. H kmetu Dušanu Šurle v Puljhovcu na Hrvaškem sta pred par dnevi prišla dva orožnika ter zahtevala od Šurleja, naj jima izroči orožje. Ker jima je prestrašeni kmet zatrdel, da sploh nima orožja, sta napravila lišno preiskavo. Ker nista ničesar našla, — tudi denarja ni — sta odhajajoč oddala vsak po en strel ter težko ranila kmeta. Na potu dalje sta srečala nekoga drugega kmeta, ki je gnal kozo. Odvzela sta mu kozo ter jo na mestu zaklala. Kmet pa, nebdiga len, je poklical še par drugih kmetov, ki so oboroženi z vilami in sekirami prihiteli, da branijo lastnino tovariša pred samovoljnimi orožniki. Orožnika sta oddala proti kmetom par strel. Ker pa se kmetje niso dali preplašiti, sta pobegnila orožnika. Uvedena preiskava je dognala, da sta bila ta dva orožnika čisto navadna cigana, ki sta hotela na ta način ropati. Oba so kmalu izsledili in predali sodišču.

Prednost italijanskega mornarja. V Gružu v Dalmaciji je te dni priplula italijanska ladja »Friuli«; naša carina je takoj pristopila, da izvede revizijo, toda ko je vstopil na ladjo nek naš finančni stražnik, ga je nek italijanski mornar brez vsakega poviada napadel ter vdaril z nog tako močno v trebuh, da se je zgrudil na tla. Ko je na to prisel na ladjo pristaniški komisar, ga je isti mornar vdaril s pestjo po obrazu ter mu razbil nos. Kapitan italijanske ladje je vse to mirno gledal in se ni zmenil za proteste naših ljudi, ki so bili vsled tega prisiljeni pozvati stražo ter aretirati predrznega Italijana, ki čaka sedaj zaslužen plačilo v grških zaporih.

Monarhistično gibanje v Avstriji. V Hietzingu pri Dunaju so priredili dunajski monarhisti svoje zborovanje, na katerem je kljub strogim policijskim odredbam prišlo do krvavega spopada med monarhisti in delavci. Slednji so vdrli v dvorano in hoteli zborovanje razbiti. Pri tem so začeli streljati in je bil en delavec mrtev in dva ranjena. Policija je s težavo napravila red in mir. — Na Dunaju je dne 19. tm. tzv. »Frontkämpfvereinigung« (Udruženje frontnih bojevnikov) priredilo svojo pustno veselico. Prireditelj je bila izredno dobro zastražena. Listi poročajo: Večina udeležencev, častniki in moštvo, so prišli na veselico v staroavstrijskih uniformah in s prejšnjimi distinkcijami. Videti je bilo več generalov stare armade, pa tudi častnikov nove avstrijske deželne brambe. Prireditelj je potekla mirno. — Vsekakor je čudno, da bivši frontni vojniki ravno v času pustnih mask prirejajo »defilirung« staroavstr. oficirjev in uniform. Udruženje je namreč resna, monarhistično orientirana organizacija, pa človek res ne ve, kedaj se pri Avstrijcih konča vojaška parada in kedaj se začne maskerada.

Krvavi spopadi na Dunaju. Minulo nedeljo je prišlo med monarhisti in socialnimi demokrati do krvavih izgrediv. Na cestni železnici so sodeli v prvem vozu monarhisti, v drugem pa socialisti. Na neki postaji so socialisti naenkrat napadli prvi voz. Nastal je pravcati pretep, tekom katerega je padlo več strel. Nazadnje so monarhisti pobegnili. Ko je prišla na lice mesta policija, je našla ene-

ga delavca ubitega, več pa težko ranjenih. Dunajčani bi se pač vedno radi imeli svojega cesarja, da bi lahko živeli na tuje stroške.

Imenovanje apostolskih vikarjev. Vlad je po sporazumu z Vatikanom podpisala predlog, da se apostolskim vikarjem v Bački, s sedešcem v Subotici, imenuje subotički župnik Ljudevit Budanović, a v Banatu s sedešcem v Velikem Bečkereku oče Rafael Rodić. S tem imenovanjem je naša Vojvodina končno vendarle prišla izpod madžarske cerkvene nadvlade. Kaj je pa z našim Prekmurjem?

Železniška nesreča v Franciji. Brzovlak Pariz—Strasbourg je trčil v nek tovorni vlak; obe lokomotivi in več vagonov je popolnoma razbitih. Deset oseb je mrtvih, 30 pa ranjenih. Vzrok nesreče še ni pojasnjen.

Velik požar v njujorški blaznici. V blaznici v New Yorku, v kateri je bilo 7000 oseb, je izbruhnil 18. tm. požar. 22 bolnikov in tri usmiljenke so žrtve požara. Vsled naglice, s katero se je požar v blaznici širil, ni bila možna rešitev mnogih bolnikov v posameznih salonih. Vzrok požara je pomanjkljiva električna naprava. Drug požar je uničil v bližini blaznice ležeče filmsko podjetje. Škoda cene na pol milijona dolarjev.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. Prejeli smo: V mariborski okolici je Samostojna kmetijska stranka močno zavozila. Najboljši njeni pristaši se odvrtaajo od nje. Treba pa je, da se možje, katere je SKS v mariborski oblasti od sebe odbila, politično zberejo in na novo orijentirajo. Ne bo jim težko dokazati, da je edini pravi prostor za nje v Napredni kmečko-obrtni zvezi. Naj jo njeni politični nasprotniki še tako obrekujejo, blatijo in z lažmi oblagajo, resnica je neizpodbitna, da bo »Napredna kmečko-obrtna zveza« kot del velike politične skupine, demokratske stranke, vedno tudi braniteljica in zaščitnica kmeta in da ne bi SKS kot slabotna stranka brez njene pripomoči ničesar dosegla. Bodisi SKS ali SLS, in če polovite vse mandate v Sloveniji, ostaneta le malo uvaževani stranki, ki bosta se skušali udeležiti kot privesek močnejših političnih skupin. Skoro polovica vseh kmetov in obrtnikov Jugoslavije je pri demokratski stranki, bo pač tudi kmet in obrtnik v Sloveniji pri tej stranki najboljše zaščiten. Že jih vidimo dvigati lopar, da strastno udarijo po nas, pa resnica ostane resnica, če tudi tega ali onega bode v oči. Mi govorimo stvarno in mirno; storite vsi tako in politični boji bodo dostojni in pošteni. Prepričani pa smo, da bodo naši možje z ravno tako mirno, kakor prepričevalno besedo vedeli pridobiti volilce za demokratsko volilno skrinjico. Kroglice, vržene v prvo volilno skrinjico, bodo opremljene z jasnimi prepričanjem.

Radvanje pri Mariboru. V soboto pred pustno nedeljo zvečer je bilo v Anderlovi gostilni nenavadno živo. Tovorni avtomobil je dovažal natrpano polno ljudi, ponajveč Nemcev na pustni ples. Tudi osebnih avtomobilov je bilo mnogo. Njihove svetle oči so švigale po cesti, da si se jim moral v temni noči previdno izogibati. V vseh prostorih gostilne se je ljudi kar trlo. Da je bilo vse še celo postrežba »taje«, za to je lastnik Anderle dobro skrbel in to je menda pravi vzrok, zakaj nemški Mariborčani tako radi sem zahajajo. Nemški glas stare gostilne ima za Nemce veliko privlačno silo, a tudi Slovenci zahajajo radi sem, če tudi jim u službeni po nemško strežbo. Ljudje si šepetajo, da je imela tu tudi Orjuna svoje oči, a ne ve se nič drugega, kakor da se je govorilo, pelo, godlo in plesalo vsevpok po nemško.

Sv. Barbara v Haložah. Kakor druge poštenjake, tako obdeluje »Straža« tudi nas, ki ne trobimo v njen rog. Spravila se je še posebej na tukajšnjega uglednega pristaša demokratske stranke, ki pa že pozna dopisnika. Čimbolj se bližamo volitvam, tembolj postajajo klerikalci vsiljivi. Svoji ovčicam obljubljajo vse mogoče. Kakor pred leti, o priliki volitev v konstituantno, tako agitirajo tudi sedaj s tem, da obljubljajo ljudem, če bodo volili njihovega kandidata, da jim potem ne bo treba plačevati davkov, hoditi k vojakom itd., sploh, da bodo živeli svobodno kakor praljudje pred več tisoč leti. Naši ljudje pa polagoma uvidevajo, da je vse to le farbarija. Isto so obljubljali kleri-

kalc že stokrat in stokrat, pa je še vedno vse pri starem in bo, tudi če pridejo v parlament sami klerikalci. Oziroma ne, v tem slučaju bi se pač mnogokaj spremenilo, toda ne na boljše, ampak na slabše. Vrnili bi se zopet časi srednjega veka, ko sta bila župnik in graščak neomejena gospodarja v vasi, kmetje pa so bili uboga para — tlačani. Posebno živahno se baviša z agitacijo naša duhovna gospoda župnik in kaplan. Pridno tekata od hiše do hiše ter obljubljata zveličanje vsem, ki bodo dne 18. marca vrgli svojo kroglico v klerikalno škrinjo, večno pogubljenje pa onim, ki jo bodo vrgli kam drugam. Kaj pa bi bilo, če bi mi napredni Barbarčani ta nauk obrnili ter vas, duhovni možje, poslali takrat, ko pobirate po hišah biro mimo naprednih hiš le v — klerikalne. To bi bilo pa za nas pogubljenje, ne sicer večno, toda vendar neprijetno. Mi smo vsi kristjani, razlika je le v tem, da se eni ne damo vleči za nos, kakor se puste drugi; zato ne sejte med nas razdora in sovraštva, ko ste vendar zato tu, da bi oznanjali mir in ljubezen!

Sv. Barbara v Haložah. Stara grešnica »Straža« se je na svojem izprehodu 31. januarja jako razburila, da je postal namestnik kandidata kmečko-obrtno zveze tuk. posestnik g. Janko Debeljak. Dvotipi, ki jih dela »Straža«, ozi. dotični dopisnik, so premalo duhoviti, da bi na njih odgovarjali. Hlapec župana se je tako razburil, ko je čital dotični članek, da je na mastno nedeljo, ko je bilo pred cerkvijo zbranih največ ljudi, z vso močjo zapel »Die Wacht am Rhein!« Če izve to »Straža«, mu bo še nazadnje očitala narodno mlačnost!

Sv. Lovrene na Drav. polju. Podpisana rodbina Frank-ova naznanja, da so bili članki, katere sta priobčila politična časopisa »Straža« in »Slov. Gospodar«, pod »Dnevni novicami« (Orl ubil Sokola) neresnični, ker so blatili celo rodbino brez obzira na laž in resnico. Rodbina Frankova izjavlja v interesu pravice in resnice, da so ti članki, naperjeni proti celi rodbini, neresnični in izmišljeni. Dolžnost oblasti je, da proti osebam, katere blatijo pravično in pošteno reč, sodnijsko postopa, a krivce kaznuje po odgovarjajočih propisih in zakonih. Ako se ne zgane oblast, bodo Sv. Lovrenčani sami osvetili laži v klerikalnih listih. Nedolžna rodbina Frankova.

Šmarški okraj. Tukaj smo imeli v raznih občinah in okolih sestanke Napredne kmečke in obrtne zveze, kateri so bili nepričakovano dobro obiskani. Namestniški kandidat Malgaj nam je razložil naloge, katere hočejo kandidati napredne kmečke in obrtne zveze vestno izvrševati. Predvsem je poudarjal, da je za poslanec, izvoljen v narodno skupščino sveta dolžnost, da se za svoje volilne okraje brigajo za gospodarski napredek in za nujne potrebe Šmarškega-Rogaškega in Kozjanskega okraja. Saj menda ni okraja, ki bi bil tako zanemarjen, kakor naš. Do zdaj se še noben poslanec od dr. Korošca-Jankoviča pa do Vreška-Drofenika ni zmenil za naše potrebe. Ako zahteva država od nas vedno večje davke, zahtevamo tudi mi od nje, da se za naše nujne potrebe zanima. Govornik je žel povsod zahvalo in odobravanje za svoja izvajanja. Volilci so obljubili, da se bodo na dan volitev maščevali za malomarnost bivših poslancev s tem, da bodo spustili kroglice v prvo skrinjico, ker upamo, da se bo njen kandidat Puklavec bolj zanimal za gospodarske interese naših okrajev. Naprednjak.

Iz Šmarškega okraja. Tukaj se vrši sestanek za sestankom naše napredne kmečke obrtne zveze, katere prireja naš namestnik okrajnega kandidata viničar Malgaj. Povsod se kažejo lepi uspehi. Prošeni so pa tudi naši drugi marljivi delavci, da prirejajo enake zaupne sestanke po možnosti sami v svojih občinah, ker kandidata ne moreta biti povsod. Na razpolago vam bo zanaprej le, če priredite večje zaupne ali javne shode in to le med tednom, ker za ob nedeljah ni več na razpolago. To v vednost zaupnikov, ki nameravajo zaupne ali javne shode prirediti, katere naj blagovolijo tako urediti, da se isti vršijo med tednom. Vsak tak shod naj se naznani vsaj 4—5 dni naprej, da se ve urediti. Naznanja naj se tajništvu Napredne kmečke obrtne zveze v Maribor, Cankarjeva ulica št. 1 ali pa na naslov Ant. Malgaj, viničar Zibika. Posnajmo druge, pred vsem klerikalno kmečko zvezo, ki po vsaki fari od hiše do hiše agitira. Naprej za našo pravično

reč, da zmagamo in z našo zmago zasiguramo boljšo bodočnost.

Sv. Štefan blizu Šmarja. V soboto dne 17. t. m. smo imeli ob 6. uri zvečer pri Planinšci zaupni sestanek, na katerem je poročal naš okrajni kandidat Malgaj. Po poročilu kandidata se je razvila živahna debata. Zborovalci so obljubili, da se bomo marljivo poprijeli agitacijskega dela za našo prvo škrinjico napredne kmečke obrtne in delavske zveze. Le tako naprej, do slege, v pravi napredni slogi smemo upati boljše in lepše bodočnosti!

Prevorje. Tukaj smo imeli pretečeni četrtak zaupni sestanek, na katerem je poročal naš znanec Malgaj. Njegova poročila smo vzeli veselo na znanje. Le tako naprej! Na dan volitev 18. marca bomo pokazali, katera stranka ima pri nas največ zaupanja. V kratkem se vrši javni volilni shod Napredne kmečko-obrtne zveze tukaj pri nas na Prevorjih.

Zusem. Tukaj ste imeli pretečeno Valtinovo nedeljo 11. tm. javne shode kar dve stranki. Prva je zborovala Kmečka zveza. Njen kandidat Jaka Vrečko je moral takoj utihniti, ker že naši ljudje dobro poznajo Lončarjevega Jakca, da bro marsikatero zine, katera se da javno prijeti. Ker Vrečko ni smel govoriti, je poprijel kaplan Krajnc iz Maribora besedo. Njemu je nekoliko bolj gladko tekla beseda, ali pritrjeval mu ni nikdo. Pač pa se je slišalo med poslušalci: »Saj vas poznamo« in zopet: »vsaj imamo mi tudi križe, za katere se bomo bolj brigali, kot za vašega na vaši volilni škrinjici.« — Proti večeru so pa Vrečko in kaplan Krajnc zborovali pri posestniku Žureju na Slivnici. Ker so tudi tukaj nekateri ali skoraj vsi ugovarjali, so nazadnje sami Vrečko, Krajnc in Žurej zborovali pri zaklenjenih vratih. Edini Krapč in Žurejvi otroci so smeli biti tega zborovanja deležni, pa še Krapč so skoraj ob koncu zborovanja iz krožnika izginili. Žalostni kandidat Jaka, ne vem če bo kaj »koritome« v Beogradu. — Drugo zborovanje so pa imeli samostojne v gostilni pri Kralju na Zusemu. Ta shod se je bolj mirno vršil, pa tudi tukaj se je moral samostojni kandidat Jesenek precej truditi, da so mu vsaj nekaj verjeli, kajti, tudi samostojni mogote — voditelji Drolenik-Pucelj nove vrste, so zgubili zaradi svoje nezmožnosti in malomarnosti upliv in zaupljivost pri svojih volilcih. Tako smo imeli priliko slišati dve stranki, pri prvi ob zadnji uri, pri drugi pa pri pogrebu. Et libera nos a malo. — Volilec.

Zibika. V nedeljo 18. t. m. je imela Koroševa stranka javni volilni shod, na katerem sta govorila okrajni kandidat Vrečko in dr. Ogrizek iz Celja. Kako naši ljudje verjamejo tem političnim lažnjivim prerokom, so pač pokazali shodi na Zusemu in pa pri nas. Saj vam vse skupaj nič ne pomaga, ne vaš apostol Korošec in tudi ne vaše farbarije. Mi hočemo svojo samoupravno mariborsko oblast, v kateri naj vladajo ljudje, ki imajo smisel za naš gospodarski napredek. Toraj proč s klerikalno farbarijo! Za klerikalnimi govorniki, kateri so komaj spravili nekaj točk med vednimi medklici na dan, je povzel besedo g. Strašek, kateremu so pa klerikalci motili še dokaj stvaren govor. Klerikalci so se izrazili, da ne grejo na noben shod več poslušati govornikov, ker znajo samo farbat. Ja, ja, gospodi klerikalci, vaša slava in častihlepje je pri kraju. Tudi vaše najbolj verne ovčke vam več ne verujejo. Vaš kandidat Vrečko pa rajši naj doma ostane in voleke štrigla, kakor da hodi avtonomijo stresat med naše ljudi, o kateri se on toliko razume kot kozel na noč. Amen.

Šentjanž pri Zibiki. Pretečeno nedeljo 18. tm. je sklicala k Orehoškemu za poldnevne Napredne kmečke in obrtna zveza javni volilni shod. Na shodu, ki je še bil precej dobro obiskan, je poročal naš prijatelj, znanec in namestnik okrajnega kandidata, viničar Anton Malgaj. Vkljub raznim dopoldan prirejenim shodom se je še vseeno zbralo lepo število pametnih in trezno mislečih zborovalcev iz sosednjih občin Tinsko, Sv. Štefan, Zibika in celo iz Rog. Slatine. Govornika je hotel neki podkupljenec motiti, pa jo je moral sramotno odkuriti, ker mu je socialni demokrat iz Rog. Slatine očital nevoljanost in podivjanost naroda, na kar je odkuril med glasnim smehom navzočih zborovalcev. Nemoteno je lahko potem naš govornik razvil svoj program med navdušenim pritrjevanjem. Za njim pa še govorili neki socialdemokrat iz Rog. Slatine, gg. Verk in Ivan Tojanko.

Vsi so se izrazili za mariborsko oblast in odobrili kandidato listo Napredne kmečko-obrtne zveze. Pozno v noč so se zborovalci pevačoč, z upanjem na boljšo bodočnost, razšli. Na dan volitev pa bomo tudi storili to, kar smo si na zborovanju obljubili, da bomo vsi oddali kroglice v prvo škrinjico. Živela Napredna kmečka in obrtna zveza!

Celjske vesti.

Smrtna kosa. Umrli je v celjski javni bolnici po daljšem bolehanju v starosti 70 let g. Ivan Novačan, posestnik v Trnovljah, oče pisatelja dr. Antona Novačana. N. v. m. p.

Občnega zbora Olepševalnega društva v Celju, dne 15. tm. se je udeležilo lepo število članov. Zborovanje je vodil društveni predsednik urad. predstojnik Šubie, ki je pohvalil harmonično delovanje odbora in odlične sposobnosti mestnega vrtnarja ter poudarjal, da kaže obč. odbor popolno razumevanje za to važno društvo. Iz tajniškega poročila je posneti, da je napravilo društvo cele vrste novih nasadov, klopi in miz, posipalo in vzdrževalo razne poti ter da ima tudi v tekočem poslovnem letu že natanko začrtan delokrog. Blagajniško poročilo je zadovoljivo, ker izkazuje okrog 60.000 kron čistega dobička. Največ prispeva mestna občina. Sklenilo se je, da pristopi društvo k Zvezi društev za tujski promet v Ljubljani. Pri volitvah se izvoli stari odbor, ki je doslej tako vzorno vršil svoje dolžnosti.

Občni zbor Sokolske župe v Celju se je vršil v nedeljo, dne 18. tm. dopoldne v sokolski telovadnici. Po poročilu posameznih funkcionarjev, ki izkazuje zelo marljivo delovanje župe, se je vršil razgovor o bodočem delu. Župno vodstvo polaga pred vsem veliko važnost na gojitve telovadbe po telovadnicah. Župni izlet se bo napravil v Trbovlje. Obč. zbora se je udeležilo častno število zastopnikov zunanjih društev.

Insolventen je postal g. Iv. Koss, trgovec in posestnik »Narodne kavarne« v Celju. Uvedlo se je že poravnalno postopanje.

Tatvina. Dne 8. febr. tl. okoli 12. ure je ukradel Tomo Tonekovič iz Virovitice, po poklicu rudar v Hrastniku iz zaklenjene spalne sobe Alojzija Mastnaka, prostornega mojstra železarne v Storah razne stvari v vrednosti 5600 K. Bil je te dni aretiran in oddan v zapore okr. sodišča v Laškem.

Koroške vesti.

Dolarsko posojilo — klaverno. Z velikim pompom so pričeli v Avstriji z dolarskim posojilom. Pričakovali so dohodek 30 milijonov dolarjev. Še pred kratkim so pisali listi, da znaša posojilo že — 20 milijonov. V resnici pa se je sedaj izkazalo, da je dalo posojilo komaj 4.350.000 dolarjev. — V Avstriji bodo živeli še marsikatero presenečenje kljub temu, da se cel svet zanima za to državo. Prebivalci sami pa Avstrijo poznajo bolj nego druge države — in ji svojega denarja ne zaupajo. Vladni krogi se bavijo z mislijo, na kak način bi podpisovanje posojila podaljšali.

Zbirke za Poruhrje (Ruhrland-Spenden). Na Koroškem prav pridno zbirajo za prebivalstvo, ki je v ozemlju, katero so zasedli Francozi (Poruhrje) ali ki so zbežali iz tega ozemlja. Ponižajo tudi prebivalstvu otroke v oskrbo. Kdor bi pa otroka ne mogel vzeti, naj daruje primerno svoto. Povsod zbirajo, kakor za časa vojne! Otroci, učitelji — vse je na delu. Uradniki darujejo večinoma po 20—50.000 K. Na vseh šolah zbirajo — prirejajo veselice za ta namen in zberejo velike kantske svote. Zbrali so v kratkem času nad 10 milijonov kron. »Wirtschafts-Verband« v Beljaku je sklenil dati — 5 milijonov kron! Tako gojijo na najlepši način prijateljstvo do Nemčije ter tako pripravljajo pot k ujedinjenju. Ko bi tudi Slovenci bili tako požrtvovalni — kmalu bi bili Korošci in Primorci rešeni.

Bund der Misstaler v Celoven. Društvo »Bund der Misstaler« je imel 3. febr. v gostilni »Zur Glocke« 2. družinski večer, ki je nesel društvu lep znesek. Od tega so dali za Poruhrje 200.000 K. za vojaški spomenik 200 tisoč K, sirotišnici v Treffen 73 tisoč, šestim potrebnim družinam iz Mežiške doline po 100 tisoč K. Mesto venca na grob umrlemu E. Wlodyga so po-

darili njegovi družini (žena štapuje v Guštanju v Mežiški dolini) 150 tisoč kron. Koliko pa ste Slovenci nabrali pri pustnih veselicah za Koroško?

Tudi vprašanje razorožitve. »Freie Stimmen« v št. 35 pišejo: »Več mirovnih zvez je pri nekem posvetovanju zveznemu predsedniku Hainischu izrazilo željo, da bi se sestala nadstrankarska konferenca, ki bi se bavila z razorožitvijo različnih »Heimwehrov« in »Ordnungsorganizacij«. Nek dunajski legitimistični list poroča, da ima ta razgovor zahvaliti svoj postanek dogodkom v Judenburgu, ki so neposredno odkrili pretečo možnost boja med »Heimwehrom« in »Arbeiterwehrom«. Zvezni predsednik je mirovnim zvezam, ki so se pri njem zglasile, dal svojo pritrjevalno ciljem, ki jih nasledujejo in je izjavil, da je razorožitvena konferenca potrebna. K stvari sami je pripomnil, da je postanek samobrambnih organizacij posledica slabosti državne oblasti napram nepokornosti vsake vrste(!), ki samo vsled pomanjkljivosti zaprižene armade, skrbi za varnost in občni blagor. Odstranitev »Heimwehrov« brez istočasne ustanovitve armade po načelih vojne dolžnosti v katerikoli obliki in s tem oboroževanja vsega prebivalstva je v sedanjih nemirnih časih nesmisel. — Seveda! Kdo bi potem tlačil in pobijal koroške Slovence, ako bi Heimwehrov ne bilo! Skrajni čas bi že bil, da bi Zveza narodov odpravila take organizacije!

Nezgodna na Vrbskem jezeru na Koroškem. V soboto 10. tm. se je peljal dr. Adamec, lastnik vile na Vrbsko jezero v smeri od Krive Vrbe proti Sekirniku v spremstvu gospe dr. Gloor in ključ. pomočnika v sanah na jadrnice. Približno v sredini jezera se je jahta na tankem ledu udrila in prekucnila in vsi trije so padli v vodo. Ključ na pomoč je slišal deželosodni svetnik dr. Schwab in prihitel reševati nesrečneže. Slekli je sukno in jo ponudil dami. Teža njegovega telesa pa je udrila led in imenovani je padel sam v vodo. Zdaj so prišli ponesrečencem drugi na pomoč in potegnili dr. Adameca in oba spremljevalca iz vode. Medtem, ko so kot prvo reševali gospo Gloor, je dr. Schwab zginil v vodi. Njegovega trupla dosedaj še niso našli. Prizor se je vršil okoli 16. ure. Do večera se je g. Gloor opmogla že toliko, da se je mogla udeležiti velike pustne veselice v Celovcu.

Predsedniki volilnih odborov

na posameznih voliščih pri volitvah 18. marca.

Dalje.

V. Volilni okraj Laško.

66. Dol (Dol) Dr. Josip Šmid, sodnik v Laškem; 67. Jurklošter (Jurklošter) Fran Vendramin, nadučitelj v Šentlenartu; 68. Laško (Laško) Dr. Arnold Pernat, okr. sodnik v Laškem; 69. Loka (Loka) Mijo Černoš, sodnik v Laškem; 70. Marija Gradec (Marija Gradec) Dr. Fran Roš, odv. v Laškem; 71. Sv. Jadert (Sv. Krištof) Vitko Jurko, učitelj v Dolu; 72. Sv. Krištof, Avgust Drukar, notar v Laškem; 73. Sv. Štefan, Anton Gnus, šolski rav. v Dolu; 74. Šentlenart (Šentlenart, Sv. Rupret) Alojzij Recelj, nadučitelj v Šentjurju ob i. ž.; 75. Trbovlje I. (Trbovlje) Dr. Davorin Rus, drž. pravd. nam. v Celju; 76. Trbovlje II. Dr. Ivan Likar, drž. pravd. nam. v Celju; 77. Trbovlje III. Dr. Josip Požar, drž. pravd. v Celju; 78. Trbovlje IV., Jakob Božič, sodnik v Celju; 79. Trbovlje V., Dr. Adolf Lenart, okr. sodnik v Celju; 80. Trbovlje VI., Dr. Jakob Konda, okr. sod. v Celju; 81. Trbovlje VII., Fran Tiller, dež. sod. svet. v Celju; 82. Trbovlje VIII., Dr. Fran Žihar, dež. sod. svet. v Celju; 83. Trbovlje IX., Dr. Milko Hrašovec, odv. v Celju.

VI. Volilni okraj Ljutomer—Gornja Radgona.

84. Apače (Apače, Črnci, Segovci, Žepovci, Žiberci) Hinko Požun, notar v Gornji Radgoni; 85. Bučevci (Bučevci, Iljaševci, Stara Nova vas, Vučja vas) Ivan Stojan, notar v Ljutomeru; 86. Cezaljevci (Branoslavci, Cezalnjevci, Kamenščak) Jan Bankart, ravnatelj mešč. šole v Ljutomeru; 87. Cven (Cven) Anton Herzog, nadučitelj v Križevcih; 88. Drobčinci (Drobčinci,

Grabe, Konjšče, Podgorje, Vratja vas, Vratji vrh) Janko Želj, učitelj pri Sv. Ani v Slov. Goricah; 89. Gornja Radgona (Črešnjec, Gornja Radgona, Polce) Dr. Tomo Turato, okr. sod. v Gornji Radgoni; 90. Ivanjci (Ivanjci, Ivanjševci, Negova, Očeslavci) Dr. Denart Boezio, odv. v Gornji Radgoni; 91. Ključarovci (Boreci, Ključarovci, Križevci, Logarovci, Lokavci) Ivan Koropec, šol. nadzornik v Ljutomeru; 92. Ljutomer (Ljutomer, Noršinci) Dr. Milko Gabar, okr. sodnik v Ljutomeru; 93. Mala Nedelja (Godomarci, Mala Nedelja, Moravci, Radoslavci) Ivan Tratnik, sodnik v Ljutomeru; 94. Murščak (Murščak-Zasad, Stanetinci), Vojislav Zarič, gradb. inž. v Ljutomeru; 95. Orehovci (Boračeva, Orehovci, Zbigovci) Karol Mavrič, nadučitelj v Gor. Radgoni; 96. Okuslavci (Grabonoš, Okoslavci) Janko Fürst, nadučitelj v Trbegovcih; 97. Plitvički vrh (Lutverci, Nasova, Plitvica, Plitvički vrh, Ščavnica) Mirko Sadar, šol. vodja v Apačah; 98. Presika (Presika, Pristava, Slamnjak) Vlastimir Prodanovič, gradb. inženier v Ljutomeru; 99. Radenci (Hrastje-Mota, Kapela, Radenci, Rihtarovci, Šratovci) Avgust Habermuth, sodnik v Gornji Radgoni; 100. Stara cesta (Stara cesta) Ciril Mikl, učitelj v Ljutomeru; 101. Videm (Bolehnci, Galušak, Kraljevci, Slaptinci, Šentjuri, Trbegovci) Dr. Karol Grossman, odv. v Ljutomeru; 102. Vržej (Bunčani, Grlova, Banovci, Križanci, Vržej), Viktor Kladnik, gradb. inženier v Ljutomeru.

VII. Volilni okraj Maribor desni breg Slov. Bistrica.

103. Činžat (Činžat, Kumen) Davorin Lesjak, učitelj v Rušah; 104. Črešnjec (Črešnjec, Pretrš, Vrhloga) Dr. Urban Lemež, odv. v Slov. Bistrici; 105. Fram (Fram, Loka, Murje, Ranče) Dr. Matko Zorjan, drž. pravd. v Mariboru; 106. Laporje (Hoenica, Laporje, Vrhole, Žabjak) Anton Metlika, učitelj v Slov. Bistrici; 107. Lehen (Lehen, Rdeči breg) Anton Hren, nadučitelj v Studencih; 108. Limbuš (Bistrica, Limbuš, Pekre, Vrhov dol) Fran Firbas, notar v Mariboru; 109. Makole (Jelovec, Makole, Sv. Ana) Alojz Kranjc, nadučitelj v Poljčanah; 110. Pobrežje (Pobrežje, Zrkovci) Dr. Peter Jebro, sodnik v Mariboru; 111. Poljčane (Luščka vas, Pekel, Poljčane, Stajnsko) Ivan Kolenc, notar v Slov. Bistrici; 112. Račje (Gorica, Jejenec, Podova, Račje) dr. Mirko Graselli, drž. pravd. v Mariboru; 113. Ruše (Bistrica, Lobnica, Ruše, Smolnik) Mihael Korbar, notar v Mariboru; 114. Slivnica (Orehova vas, Skoke, Slivnica) Josip Vejnar, sodnik v Mariboru; 115. Slovenska Bistrica (Kovača vas, Ošelj, Spod. Nova vas, Slovenska Bistrica, Zgor. Bistrica) Ivan Pirnat, dež. sod. svet. v Slov. Bistrici; 116. Spod. Hoče (Bokova, Pivola, Pohorje, Razvanje, Spod. Hoče, Zgor. Hoče) Dr. Josip Pučnik, odv. v Slov. Bistrici; 117. Spod. Ložnica (Cigonec, Spod. Ložnica, Zgor. Ložnica) Franc Karbaš, nadučitelj v Slov. Bistrici; 118. Spod. Polskava (Spod. Polskava) Emil Kramer, sodnik v Mariboru; 119. Sv. Lovrenc na Poh. (Recenjak, Sv. Lovrenc na Poh.) Alojzij Majcen, nadučitelj v Selnici ob Dravi; 120. Sv. Marjeta na D. Polju (Sv. Marjeta na D. Polju) Niko Ivan Vrabelj, okr. sodnik v Mariboru; 121. Sv. Miklavž (Dolgoše, Rogoza, Sv. Miklavž) Dr. Leopold Boštjančič, odv. v Mariboru; 122. Studenci (Studenci) Dr. Fran Irgolič, odv. v Mariboru; 123. Studence (Brezje, Hrastovec, Modraže, Stenico) Karel Novak, sodnik v Slov. Bistrici; 124. Šmartno (Bojtna, Frajham, Smrečno, Šmartno) Dr. Boštjan Schanbach, odv. v Sl. Bistrici; 125. Štatenberg (Dežno, Pečke, Stopno, Štatenberg) Dr. Alojzij Juvan, odv. v Mariboru; 126. Tezno (Radvanje, Tezno) Dr. Alojzij Lešnik, okr. sodnik v Mariboru; 127. Tinja (Tinje) Matko Janžekovič, nadučitelj v Slov. Bistrici; 128. Zg. Polskava (Andorec, Gabernik, Malše, Ogienšak, Padošek, Bitoznoj, Šentovec, Zg. Polskava) Iv. Vodošek, sodnik v Sl. Bistrici.

(Konec v prih. »Nar. listu«.)

Obiskujte

mestni muzej

v Cankarjevi ulici. Odprt vsako nedeljo od 10.—12. ure. Vstopnina 1 dinar.

Mariborske vesti.

Maribor, 21. februarja 1923.

m »Stražina« obrekovanje. Na nesramne in lažnjive napade v zadnji »Straži« ne odgovarjam, ker bi mi to bilo pod častjo. Obsojanje zaradi napada na nedolžne stroje, ostane torej popolnoma moje osebno mnenje. Vendar pa povem javno, da ne bi nikdar obsojal dejanja, izvršenega magari tudi v najizdatnejši meri nad vsemi lažniki in obrekovalci okoli »Straže«, podobnega onemu, katerega si je dovolil pred nekaj dnevi ravno tako dični ovet tamkajšnjega krova. Morda bi se potem vendar že enkrat nehali sliči nesramni napadi. Ako pa misli »Straža« izvajati na ta način le konkurenčni boj, katerega si je dovolila vendar že tudi pod avstrijsko patronažo proti moji osebi in trgovini, potem je mogla po preteku 15 let vendar že uvideti, da je tak boj brezpomemben. Edino dobro, da je danes ljudstvo v splošnem drugega mnenja kakor pa »Stražini« mazači. V. Weixl.

m Za radikalno kandidatno listo je pobiral v Mariboru podpise tudi NSS-občinski odbornik g. bančni uradnik Šega. Brez komentarja!

m Vročekrvi Zebot, ki hodi po mariborskih ulicah s palico, okvano z debelim svinčenim batom, je tožen od dijakov, ki jih je na ulici surovo žalil, ter od dr. Reismania. Upamo, da ga ne bodo obsodili v zapor, ker ne bomo sicer imeli nikogar, ki bi nam v hudih dneh volilne borbe skrbel za — smeh in kratek čas.

m Iz službe odpuščen je inženir g. Vedernjak, še predno se je proti njemu končala preiskava. »Jutro« priobčuje danes sledečo izjavo njegove gospodinjice, ki je značilno za postopanje pseudo-radikalnih teroristov: »V nedeljo, 18. tm. je bil inž. Vedernjak aretiran radi suma, da se je udeležil napada na Cirilovo tiskarno. Inž. Vedernjak ima v hiši grofice Alberti v najemu eno sobo; v isti hiši je dr. Pfeiffer, načelnik urada za agrarno reformo, odstopil g. Vedernjaku kuhinjo, ki je spadala k uradnim prostorom. Danes pa me je dal dr. Pfeiffer poklicati in mi javil, da je dobil brzojavko iz Beograda, s katero je inž. Vedernjak odpuščen iz državne službe. Dr. Pfeiffer je naročil, da mora inž. Vedernjak takoj iskati drugod stanovanje. Nagovarjal me je, naj grem zato k preiskovalnemu sodniku Kramerju in naj inž. Vedernjaka pregovorim, da prizna krivdo, ker so vse priče potrdile in da naj zlasti prizna, da je on vodil ves napad na Cirilovo tiskarno. Da bo dobil sicer 3 do 4 mesece zapora, potem pa ga morda kralj pomilosti. Inž. Vedernjak mi je pravil že prej, da ga je dr. Pfeiffer približno pred 3 tedni vabil, da bi pristopil k radikalnem in postal glavni tajnik radikalne stranke, češ, da dobi 400 K na dan. To ponudbo je inž. Vedernjak odklonil. Preiskovalni sodnik Kramer mi ni dovolil govoriti z inž. Vedernjakom, češ, da ga hoče jutri zaslišati; če prizna, ga hode izpustiti iz preiskovalnega zaporu.

m Okrajnemu zastopu bi priporočali, da si ob priliki ogleda Ruško cesto nasproti šole. Železna ograja, ki je že leta in leta ni nikdo popravil, je popolnoma razpadla. Stavili bi skoraj glavo, da je ne bodo prej popravili, dokler se ne bo kdo zvrnil v Dravo.

m Narasčaj Rdečega križa. O organizaciji narasčaja Rdečega križa bo imel nadz. Fr. Fink dne 23. tm. v risalnici deške meščanske šole v Krekovi ulici ob 15. uri predavanje za učiteljstvo tukajšnjih šol.

m Zadruga krojačev naznanja, da se bo priredil v teku tega leta v Mariboru prikojevalni tečaj. Bljuznje informacije se izvejo pri načelniku zadruga v Mariboru, Slomšekov trg št. 5.

m 150.000 K čistega dobička je vrzel Triglavanski ples v Mariboru. Znesek se porabi za podpore revnim akademikom, ki so člani »Triglavca«.

m Vdova s 3 nepreskrbljenimi otroci, brez sredstev, prosi dobra srca za pomoč, da obče otroke. Darove sprejema uradništvo »Tabora«.

m Muzejsko društvo v Mariboru ima 25. februarja ob 10. uri dopoldne v manjši kazinski dvorani svoj občni zbor. — Na dnevnem redu je odobrovo poročilo o društvenem delovanju, volitev društvenega odbora in slučajnosti.

m »Napreje«, glasilo Bernotovih socialistov, je 20. t. m. prenehal izhajati.

m Polkotska kronika. Ker je hudomušno razbil 500 K vredno šipo v gostilni

»Pri črnem orlu«, je bil aretiran nek Jože Bokan iz Murske Sobote. — Franc Taininger iz Gaberja pri Celju, vojak, sedaj na dopustu, se je menda navzel Novačarovega duha. Pred gostilno Halbwidl v Mariboru je rotil novince, naj ne gredo k vojakom. Bil je aretiran in oddan komandi mesta. — Dva neznanca sta napadla sinoči pred vilo Pošinger v Laitersberku 14letnega dijaka na realni Pinteria. Kaj sta napadalca hotela od fanta, je res uganka.

m Premeten agent. Pri oglasnem oddelku ljubljanskega velesojma je bil u služben med drugimi tudi nek Viktor Šunko, že precej prileten, oženjen možakar, doma iz Ljubljane. Videč, da se da pri nabiranju oglasov kaj zaslužiti, je kar »na tihem« osnoval lastno firmo in začel nabirati oglase. Potoval je po celi Sloveniji, Prekmurju, Medjimurju tja doli do Zagreba. Povsod se je izdajal za akviziterja oglasnega zavoda »Hermes« v Mariboru, Prešernova ulica 19 — ki ga seveda sploh ni — ter je nabiral oglase za nek adresar, koledar in tudi naročnino za »Berliner Tagblatt«. Že dolgo časa so ga oblasti zasledovale, ker so se trgovci pritoževali, da so plačali inserate itd., pa niso dobili niti koledarja, niti napoveda nega adresarja. Te dni je zopet priromal v Maribor, toda že na kolodvoru ga je vzela policija v svoje varstvo. Kolikor se je doslej moglo ugotoviti, je »kasiral« za oglase v mariborski oblasti na deželi 15.088 K, v ljubljanski 11.500 K, v Mariboru 4816 K, v Celju 1950 K, v Ptuj 450 K, v Ljubljani 1010 K, v Zagrebu pa samo 350 K, ter celo na Dunaju 650 K, skupno torej nad 77.000 K. Pri njem so našli sicer popolnoma urejene trgovske knjige, zabeležene vse zneske, toda denarja nikjer, ker ga je vsega sproti porabil. Izgovarja se, da je res nameraval izdati nek adresar, da pa mu sedaj seveda ni mogoče, ker so ga zaprli.

m Reven gimnazijec prosi blaga srca za hrano, če mogoče, vsaj enkrat v tednu. Naslov v upravi našega lista.

Narodno gledališče.

Repertoire:

Sreda 21. febr. zaprto.
Četrtek 22. februarja. Gostovanje baletnega ensembela zagrebške opere, izv. ab.
Petek 23. febr. Pri treh mladenkah, izv. ab. premijera.
Sobota 24. februarja Ono, ab. A. premijera.

—□—

Gostovanje baletnega ensembela zagrebške opere. Danes še po vsej Jugoslaviji in celo izven naše domovine najodličnejši baletni ensembles, gostuje v četrtek, 22. febr. v tuk. gledališču. Margareta Froman, Maks Froman dalje Valentin Froman in Ana Redel, bivši člani carskega gledališča v Moskvi bodo proizvajali 13 plesnih točk, od katerih omenjamo posebno: tatarski narodni ples, norveški ples, smrt lahoda, valse caprice itd. itd. Ker so stroški ogromni, je bila uprava primorana cene nekoliko zvišati. Balet bo pri nas samo 1 večer. Ker je zanimanje veliko in je že sedaj mnogo vstopnic rezerviranih, opozarjamo cenj. občinstvo, da si vstopnice čimprej oskrbi.

»Pri treh mladenkah« (Dreimäderlhaus). V petek 23. febr. se vrši premijera nadvse priljubljene operete »Pri treh mladenkah«. Ta opereta je danes ena najpriljubljenejših in stalno na repertoirju vseh gledališč.

Ono. V soboto premijera Schönherrijeve najnovejše drame »Ono«. To delo so nedavno vpisovali na Dunaju in Gradcu. povsod s sijajnim uspehom. Za Maribor bo »Ono« nekaj izvanrednega.

Dramatična šola. Narodno gledališče v Mariboru otvori s 1. marcem dramatično šolo, združeno s poskusnim odrom. Dame in gospodje, ki imajo veselje do gledališča, naj se blagovolijo javiti pisмено ali osebno v gledališki pisarni.

Kultura in umetnost

Gostovanje baletnega ensembela narodnega gledališča v Zagrebu.

Margareta Froman in njen brat Maks Froman, bivša člana ruskega carskega gledališča v Moskvi, sedaj člana narodnega gledališča v Zagrebu, sta najodličnejša predstavljata in prava svečenika plesne umetnosti. Odlična umetnica Margareta Froman, bivša prima balerina

carskega gledališča v Moskvi, sodeluje na zagrebškem gledališču kot profesorica plesne umetnosti in je kot taka dosegla sijajne uspehe. Poleg Margarete in Maks Fromana nastopita v četrtek še Valentin Froman, solopisalec ter Ana Redel, solopisalka. Plesne točke bo spremljal na klavirju visokočislani in ugledni ravnatelj zagrebške opere Krešimir Baranović.

Nedavno je gostovala ta odlična družba v beogradskem gledališču z velikim uspehom. V glavnem posnemamo kritiko enega beogradskih listov:

»Zagreb lepo napreduje v pogledu baletne umetniške evolucije... Zagrebški gledališki balet kaže pozitivne in jako lepe rezultate in postaja obenem že samostojna umetniška enota. Ga. Margareta Froman nam je pokazala vso lepoto notranje ekspresije, ves čas ter virtuoznost baletne tehnike. Istotako se je odlikoval njen brat Maks Froman, umetnik najfinjših kvalitete; odlikuje ga posebno fin čut za ritmiko. Vobče je ves balet zapustil v nas najprijetnejši utis, ki ga zamore zapustiti v gledalcu le najodličnejši in najizrazitejši baletni ensembles izmed katerega se še posebno odlikujejo Margareta Froman, Maks Froman, Valentin Froman ter Ana Redel. Naravno je, da zasluži mnogo priznanja in vobče ga uvažanja tudi ravnatelj zagrebške opere g. Krešimir Baranović.« Tako piše eden beogradskih časopisov.

Posebno pa se odlikujeta — kakor že omenjeno — Margareta in njen brat Maks Froman, ki sta s svojimi gostovanji dosegla resnične umetniške triumfe.

Margareta Froman ni samo pisalka, ampak obenem popolna dramska umetnica v okviru plesne umetnosti. V njej se zlivajo vsi pogoji plesne umetnosti; lepota linije, lahkota in gracioznost, mihična igra. Nikakor pa se človek ne more načuditi ruskim narodnim plesom, ki jih izvaja Margareta Froman z izvanrednim temperamentom in virtuozno ritmičnim čutom.

Maksimilijan Froman je pisalec posebne vrste. Je elastičen, graciozen ter ima kakor njegova sestra izvanredno fin čut za ritem.

V četrtek, dne 22. febr. gostujejo v našem gledališču omenjeni umetniki. Njihov spored je vrlo zanimiv. Izmed 13 plesnih točk, ki jih bodo pisaleci izvajali, omenimo le nekaj najzanimivejših t. j. Norveški ples (Grig), izvajata Margareta in Maks Froman, dalje: Ruski bojaški ples, izvajata Margareta in Maks Froman, potem: Tatarski narodni ples, izvajata Maks Froman; nato: Valse caprice (Rubinstein) izvajata Valentin Froman ter Ana Redel itd. itd.

Tedenski pregled

za naročnike »Narodnega lista«.

Petek, 16. februarja: Italijanski parlament je končno sprejel svetomargheritske konvencije, ki določajo podrobnosti glede izvedbe rapalske pogodbe. — Vojni minister je predložil ministrskemu predsedniku načrt za reorganizacijo vojske, ki pa je brez parlamenta neizvedljiv, ker zahteva vojni minister nove kredite v znesku 2 milijardi dinarjev. — Radikaleci v Vojvodini so popolnoma razcepljeni. V Sremlu imajo kar štiri različne kandidatne liste. Demokratska stranka povsod napreduje in je skoraj v vseh krajih prva vložila kandidatne liste sodišču v potrditev. — Gospodarski boj med Nemci in Francozi se nadaljuje. Francozi hočejo za vsako ceno streti nemški odpor, ki dan za dnem narasča.

Sobota, 17. februarja: V Rimu se je pričela konferenca o južni železnici, na kateri se bo odločila usoda železnice, ki ima po razpadu Avstro-Ogrske svoje proge v petih državah. — Pašić je imel v Beogradu velik volilni shod, na katerem je razpravljal v nastanku naše države. Povedal ni nič novega. — Klerikalci so v Mariboru vpisovali ostudno gonjo proti vsemu, kar čuti narodno in ne trobi v njihov rog. Zebot je oznanil, da bo organiziral posebno pretepaško tolpo, pa mu ni hotel nikdo nasesti. Vsakoga, ki je količkaj delaven na narodnem polju, sramote v »Straži« ter ga skušajo spraviti v zapor, češ, da je v zvezi z napadom na Cirilovo tiskarno. Več oseb, ki so jih doslej zaprli, so morali izpustiti, ker so jih zaprli samo na podlagi obrekovanja in natolcevanja klerikalcev.

Nedelja, 18. februarja: Sijajen zbor zapornikov JDS v Ljubljani. Zaupniki iz

cele Slovenije in Prekmurja obsodili oškodovanje narodnih interesov. Govorili so zastopniki iz vseh krajev ter soglasno izrekli zaupanje voditeljem in odobrili kandidature. Zborovanje je trajalo od 11. ure do 18. ure zvečer. Opoldne so zborovalci skupno odkorakali iz Narodnega doma v Kazino, kjer se je vršil skupni obed. Manifestacija je pokazala trdno slovo, ki vlada v demokratskih vrstah.

Ponedeljek, 19. februarja: Ob pol 13. uri je umrl v Ljubljani dr. Ivan Tavčar, ustanovitelj slovenske napredne stranke, bivši dolgoletni župan ljubljanski. Pokojnik si je v polstoletnem političnem življenju stekel za naš narod neveljavne zasluge. Bil je tudi izborni pisatelj ter je napisal več lepih knjig. Pogreb se vrši v četrtek popoldne. Blag mu spomin! — Skoraj ob istem času je zatisnil v Pragi oči eden najzaslužnejših sinov bratov Čehov, češkoslovaški finančni minister dr. Rašín, ki je po poldrugomesečnem trpljenju podlegel poškodbam, ki jih je zadobil pri atentatu, ko ga je skušal nek komunist ubiti. Za pokojnikom, ki je bil tudi v inozemstvu čislán kot vzoren strokovnjak na polju narodnega gospodarstva, žaluje ves češki narod.

Torek, 20. februarja: Veleposlaniška konferenca v Parizu je končno veljavno ukinila nevtralnó čono med našo državo in Albanijo ter določila definitivno mejo. — Turki so naprosili Jugoslavijo in Romunijo za posredovanje v vzhodnem vprašanju, t. j. v sporu med Grčijo in Turčijo, ter Turčijo in zavezniški. — Polonjaj v Porulirju je v glavnem neizpremenjen. Francozi so zasedli nekatere nove točke. — V Ljubljani je sklenjen med Demokratsko in narodno-napredno stranko volilni sporazum. Nosilec kandidatne liste bo bivši demokratski poslanec prof. Reisman, njegov namestnik pa dr. Ravnhar, predstavnik narodno-napredne stranke.

Izored sodišča.

Maribor, 17. februarja.

Nevarna ptičica.

Petindvajsetletna v Zbigovce, okraj Gornja Radgona, pristojna služkinja Neža Gomišek, ki je brez stalnega bivališča in že 12krat predkaznovana, je v noči na 10. januarja ukradla trgovcu V. H. v Mariboru, s katerim se je v neki gostilni seznanila, listnico z gotovino 4000 K in 250.000 aK. orožni list, lovski list, domovnico, nekaj vizitk, zlati medaljon s briljantom in z graviranim angeljem varuhom. Ukradeno listnico je zakopala v Dajnki ulici pri neki baraki, kjer jo je policija našla z vsemi dokumenti. Dne 12. januarja pa je v Celju, — od koder je z odlokom tamošnjega okrajnega glavarstva z dne 1. oktobra 1922. izgnana na dobo 5 let, — ukradla Ani Ušić boč. V celjskih hotelih, kjer je prenočevala, se je vpisala v zglašilni list z napačnim imenom »Mici Droznike«. Obsojena je bila na 18 mesecev teške ječe.

Paragraf 104. srb. k. z.

Zasebnica Alojzija Žager v Mariboru ima s krojačem Ljudevitom Britovšek v Pliberku 12letnega nezakonskega otroka, za katerega je nezakonski oče plačeval do marca l. l. 50 K mesečno preživnino. Na predlog nezakonske matere je mariborsko okrajno sodišče meseca marca l. l. zvišalo preživnino na 200 K mesečno. Ker nezakonski oče ni hotel plačati prostovoljno, je mati predlagala, da varuhinja svojega otroka zoper nezakonskega otroka izvršbo. Iz jeze radi te izvršbe, je pisal Britovšek dne 15. avgusta materi otroka pismo, kojega vsebina žal tukajšnje sodnike in sodna uradnika Rada Podlesnika in Franca Korošaka. Sodnikom očita, da podpišejo vse ne da bi vedeli kaj in da niso pravični, češ, da so sodniki v Avstriji bolj pravični ko pri nas. Sodna uradnika Podlesnika in Korošaka pa zmerja z žalikvo: »hujskača«, ju obdolžuje, da hujskato nezakonsko mater zoper njega, da dajata sodnikom v podpis protizakonite sklepe in da bode Korošak vsled njegove pritožbe na višje deželno sodišče v Ljubljani moral zginiti iz oddeika, kjer je sedaj nastavljen. Okrožno sodišče je obsodilo Britovška radi pregreška po § 104. srb. k. z. na 1 teden zaporu.

Ne pozabite naročnine!

Gospodarstvo.

KMETIJSTVO.

Napoved za dohodnino in kmetovalec.

Sestava davčne napovedi provzroča običajno težkoče. To je čisto naravno. Le malokdo ima danes pri svojem vedno težjem boju za obstanek še čas in priliko študirati davčne zakone.

Ker je pa predložitev napovedi za dohodnino odredjena po zakonu in vsakdo, ki ne odda davčnih fasilj (napovedi) riskega (tvega), da se ga preobdavi, podajamo v tem članku kratko navodilo za sestavo dohodninske fasilje in sicer za kmetovalce, katerim je naš list v prvi vrsti namenjen.

Kdor hoče fasiljati svoje dohodke, mora poznati vsaj temeljno vsebino dotičnih zakonov. Ti so sledeči.

Letos je napovedati dohodke iz lanskega leta. Rok poteče koncem februarja. Vsi dohodki kakor tudi izdatki se napovedo v celotni višini. Ako nimam zemljišča še celo leto, napovem vzlic temu enoletne dohodke in izdatke in sicer v predvideni višini.

Če obdelujem posestvo sam, napovem vse dohodke, t. j. čisti gospodarski donos, ki sem ga lani dosegel iz vsega kmetijskega in gozdarskega obrata kakor tudi dohodke izvirajoče iz drugih vrst in pravic, ki so zvezane z mojo zemljiško posestjo, n. pr. pravice iz ribarstva, lova, dohodki iz kamenoloma itd.

Ako je posestvo ali pa kaka ž njim zvezana pravica dana v zakup, predstavljajo zakupnina z vsemi postranskimi davki in užitki davku zavezani donos. Kot dohodek, odnosno kot obdavčljivo uporabo dohodka se smatra tudi vrednost doma konsumiranih zemljiških pridelkov. Ako pridelam žito, koruzo, sadje itd., daje če zakoljem doma domačo prirejo, določno vrednost ne smem prezreti, ampak jo moram ystaviti med davčnoobvezne prejemke.

Kot odbitek od dohodkov iz zemljiške posesti smem odšteti vse stroške, ki sem jih imel za doseg, zavarovanje in vzdrževanje dohodkov. Kot odbitek je torej smatrati izdatke za vzdrževanje in obnavljanje gospodarskih poslopj, za pravo cest, jezov, za obdelovanje njiv, vrtov, vinogradov, gozdov, izdatke za kmetijsko orodje in priprave, izdatke za posle in delavce, ki služijo le v gospodarstvu, izdatke za davke, za dolžne obresti, zavarovanje itd. Neodbitni so pa izdatki za stanovanje in za prehrano davčnega zavezanca in njegovih svojcev in poslov, ako služijo slednji za osebno potrebo. Istotako niso odbitni izdatki za obloko in obuho, za šolo, za zdravila itd. Slednje izdatke je smatrati za davčno-obvezno porabo dohodkov.

Kakor se vidi, so predpisi za sestavo dohodninske napovedi precej komplicirani (zapleteni). Radi tega se v nadaljnih podrobnosti ne spuščamo, ampak raje pokažemo na konkretnem primeru, kako je določiti davčno obvezni čisti dohodek.

Pred vsem nam je povedati, kako naj kmetovalec koncem leta ugotovi prejemke in izdatke, odnosno uporabo. Najlažje delo imamo, ako so nam na razpolago kakšne beležke. Ako nimamo teh, moramo prve kot druge oceniti. Druge poti ni. Nato določimo posamezne panoge, katere smo v ravnokar preteklem letu gospodarsko izrabljivali, n. pr. živinoreja, gozdarstvo, vrtinarstvo, čebelarstvo, sadjarja, vinoreja, travniki, polja, kamenolomi, lovi, zakupi, užitki itd.

Prejemke kakor tudi izdatke določimo za vsako panogo posebej. Ako tega ne storimo, lahko prezremo kak donos ali izdatek. Pri prejemkih (donosih) določimo množico in vrednost

a) prodanih,
b) po stranki in njenih svojcih konsumiranih,
c) po gospodarskih poslih in delaveih konsumiranih,
d) in koncem leta preostalih lanskih pridelkov.

Ako smo imeli še kake druge vrste prejemkov iz dotične gospodarske panoge, je treba seveda tudi te vpoštovati.

Da se nahaja med prejemki tudi oni del pridelkov, ki se je porabil za delavce in posle, zaposlene pri gospodarstvu, nas ne sme motiti. Kakor bo pozneje razvidno, so ti prejemki itak izločijo iz dohodninske odmerne podlage. Tudi zalogo je treba vpoštovati v kolikor je preostala koncem leta, ker predstavlja del pridel-

kov, torej del davčnoobveznih domošov. Nato preidemo k izdatkom. V našem primeru je začasno brez pomena, ali so izdatki davčnopravno, t. j. v smislu davčnih zakonov pravilni ali ne. Za sedaj je glavna stvar pri izdatkih, kakor tudi pri prejemkih, da je sestav prvih kakor drugih poplen in izčrpen.

Izdatkov je dvoje vrst. So namreč pravi izdatki, katere krijemo iz izkupička za prodane pridelke ali iz kakega drugega donosa in pa uporabe pridelkov n. pr. del pridelanega žita, krompirja, del prireje itd. se je porabil za prehrano hišnega gospodarstva in njegovih svojcev ali pa za prehrano poslov, delavcev itd. Opozorjamo že tu, da je na vsak način ločiti uporabo pridelkov in prireje po hišnem gospodarstvu po njegovih svojcih in po poslih, ki jih ima za osebno potrebo od uporabe prireje in pridelkov za delavce in posle, ki pomagajo le pri gospodarstvu.

Prvo kakor drugo vrsto uporabe je posebej ugotoviti, oziroma oceniti.

Sedaj smo ugotovili vse prejemke in izdatke. Treba je torej le še ločiti plevel od zrnja, t. j. ugotoviti, kateri donos so obdavčljivi in kateri izdatki odbitni.

Na to vprašanje je glede prejemkov silno lahko odgovoriti, ker davčni zakoni skoro ne poznajo davčnih izjem t. j. neobdavčljivih prejemkov. Neobdavčljivi prejemki bi bili le darila, dedščine itd. Težje je odgovoriti na gorenje vprašanje pri izdatkih. Tu odloča predvsem naravna pamet in pa navodilo, ki smo ga dali že zgoraj namreč, da so odbitni vsi izdatki, ki so potrebni za doseg, vzdrževanje in pa zavarovanje dohodkov. S tega stališča bo vsakemu takoj jasno, da so investicije, izdatki za našo obleko, obuho in prehrano, za zdravila, šolo itd. neodbitni. Neodbitna je tudi dohodnina kakor vsi izdatki za posle, ki so nam v osebno potrebo, dalje izdatki za nabave itd. sicer pa slednji izdatki na kmetih itak niso običajni. Na podlagi teh navodil je treba sestaviti napoved za dohodnino. Kot primer navajamo sledeč slučaj:

Nek kmetovalec blizu Ljubljane ima večje posestvo. Dohodkov je imel pri

a) živinoreji 32.000 K
b) gozdih 28.000 "
c) poljih 23.500 "
d) pašnikih 12.600 "
Skupaj torej . . . 96.100 K

Pri prejemkih se je pošteval celi donos lanskega leta, brez ozira, ali se je porabil za posle, delavce, odnosno ali se je porabil doma, oz. odprodal. Vpoštevala se je tudi preostala zaloga.

Izdatkov je imel:

a) pri živinoreji:
za nakup prireje mesto od-
predane 2400 K
za novega konja 12000 "
za živinozdravnika 300 "
za stelje, luč, gorivo in dr. 1200 "
15900 K

b) pri gozdu
za pogozditev 6000 K
za sekače in prevoz drva 3700 "
za pogozditev pašnika 1200 "
Skupaj . . . 21700 K

c) za polja je izdal, in sicer
za semena 1200 K
za oranje in gnojenje 1400 "
za čiščenje itd. 600 "
za košnjo spravo pridelkov itd. 2400 "
Skupaj . . . 5600 K

Na podlagi teh podatkov nam je sedaj določiti čisti donos, ki je zavezan dohodnini.

V to svrhu napravimo razpredelnico po sledečem vzorcu.

V razpredelnico vstavimo postavko za postavko. Prejemke delimo v obdavčljive in neobdavčljive (z ozirom na dejstvo, ali so dotični prejemki zavezani davku ali ne). Istotako so izdatki in uporabe ali odbitne ali neodbitne. Od prejemkov se smejo seveda odbiti le oni izdatki in uporabe, ki služijo v doseg zavarovanja in vzdrževanja naših dohodkov.

Ako vpišemo na omeneni način v razpredelnico vse postavke, bi slednja izgledala takole:

Označba prejemkov, izdatkov oz. uporabe.	Znesek		Prejemki				Izdatki — uporabe			
			obdavčljivi		neobdavčljivi		odbitne		neodbitne	
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
živinoreja	32.000	—	32.000	—						
gozdi	28.000	—	28.000	—						
polja	23.500	—	23.500	—						
pašniki	12.600	—	12.600	—						
prireja	2.400	—					2.400	—		
nakup konja	12.000	—							12.000	—
živinozdravnik	300	—					300	—		
stelja itd.	1.200	—					1.200	—		
pogozditev	6.000	—					6.000	—		
sekači	3.700	—					3.700	—		
pašnik	12.000	—							12.000	—
polja, semena	1.200	—					1.200	—		
oranje	1.400	—					1.400	—		
čiščenja	600	—					600	—		
košnja	2.400	—					2.400	—		
davki	1.300	—					1.300	—		
hlapec itd.	14.000	—					14.000	—		
hlapec, hrana	8.000	—					8.000	—		
delavci	6.000	—					6.000	—		
delavci, hrana	5.000	—					5.000	—		
zavarovanje	300	—					300	—		
razno	1.200	—					1.200	—		
Skupaj ..	175.100	—	96.100	—			55.000	—	24.000	—

Razdelitev posameznih zneskov na podne kolone je v večini slučajev samo ob sebi razumljiva. Omenjamo le sledeče postavke. Nakup konja pride med neodbitne postavke, ker gre tu za nakup novega konja, torej za nikak nadomestek. Izdatek je smatrati za investicijo.

Iz sličnega razloga je tudi izdatek za pogozditev dosedanjega pašnika neodbiten.

Davki pridejo v celoti med odbitne izdatke, ker dohodnino lani stranka ni plačala.

Razpredelnico bi lahko tudi drugače izpolnili, a vsaka druga metoda bi bila bolj komplicirana. Radi tega smo se odločili za uporabljeni sistem kot najprejglednejši in najenostavnejši.

Ugotovitev čistega dobička je v nadalje silno lahka. Treba je le od obdavč-

ljivih prejemkov odšteti odbitne izdatke oz. uporabe. V našem slučaju znašajo čisti dohodki (96.000 kron — 55.000 K) . . . 41.000 K.

Slednji znesek je nato napovedati v dohodninski fasilji kot davčno obvezne dohodke iz zemljiške posesti.

Ako stranka na to še izpolni ostale rubrike (n. pr. osobito glede čiste vžitne vrednosti stanovanja, in eventualne dohodke in izdatke iz kakega drugega vira) in tiskovino podpiše in jo odda davčni oblasti, je za leto izvršila svojo davčno dolžnost.

Konečno bi svetovali, da si vsakdo napravi še prepis davčne napovedi. Ako ne stori tega, lahko pride v protislovja, ako ga davčna oblast vpraša za podrobnosti ali dokaze.

»Kmetijski list«

Tržne cene v Mariboru

dne 15. februarja 1923. (Cene v dinarjih).

1. Meso: Govedina I—III 17—14, sveži jezik 16—, vampi 7—, pljuča 6—, ledvice 15—, gobec —, možgani 15—, parklji 6—, vime 12—13, loj 5—14. — Teletina I—II 19—17, jetra 17—, pljuča 17—, ledvice —, — Svinjetina prašičje meso 22—23, salo 37—50, čreva mast 30—, pljuča 15—, jetra 20—, ledvice 20—, glava 20—, noge 10—, slanina sveža 35—37, papricirana 40—, prekajena 35—, mast 35 do 40—, prekajeno meso 35—40, prekajene noge 12—, prekajen jezik 35—, prekajena glava 20—, amerik. mast —, — Drobnica: Kostrunovo meso —, jagnetina —, kozje meso —, kozlički —.

2. Klobase: krakovski 40—, debrecinski 26—, brunšviške 21—, pariske 22—, posebne 22—, safalade 22—, hrenovke 25—, kranjske sveže 40—, prekajene 5—, meseni sir 20—, poljske salame 35—, pretisnjene klobase 20—.

3. Kobjsko meso: I 9—, II 8—.

4. Kože: konjske, komad 175—, gove 18—, telečje 17—50, svinjske 8—9, usnje gornje 90—100, podplati 140—.

5. Perutnina: Piščanec majhen —, večji —, kokoš 40—50, raca 25—30, gos 60 do 90, golob —, zajec domač (majhen) 5—, zajec domač (večji) 7—50.

8. Mlečni izdelki: mleko (liter) 4—50 do 5, surovo maslo (kg) 52—, smetane 15 do 16, čajno maslo —, maslo —, sir ementalški 120—, polemtalski 50—60, trapistni 30—35, grojerski 40—, tilsitski 40—, parmezan 100—, sirček (komad) 8—9, jajca komad 2—.

9. Pijača: Vino novo 7—9, vino stara 12—14, pivo 5—50, stekl. pivo 2—75, žganje 20—25.

10. Kruh: Bel (kg) 7—50, žrn 6—50, ržen —, zemlja (6—5 dkg) komad 0—75, mlečni kuh —.

13. Zito: Pšenica 4—50, rž 4—, ječmen 4—, oves 3—50, koruza 4—, preso 4—, ajda 3—50, fižol navadni 4—5, fižol rajni —, grah —, leča 12—.

14. Mleviski izdelki: Pšenična moka 0 8—, 1 7—50, 4 6—75, 6 6—25, kaša 7—50, ješprenj 6—50, otrobi 2—75, koruzna moka 4—50, koruzni zdrob 5—50—6—, pšenični zdrob 8—50, ječmenova moka —, ajdova moka 1 3—, 2 8—, ajdova kaša (liter) 7—8, ržena kava 10—15, cikorija 21—.

15. Krma: Seno sladko 185—225, seno kislo —, otava —, detelja —, ovseno slama 125—175—, pšenična slama —, ržena slama — (za 100 kg).

Objave.

§ I. Mariborski Bioskop predvaja v četrtek, petek, soboto in nedeljo velikansko senzacijono dramo »Maciste in kašnjenik štev. 151« v 6 dolgih zelo zanimivih dejanjih. »Maciste in kašnjenik št. 151« je najboljši filmski nastop znamenitega igralca in ljubljence kinopublike, Maciste, ki se izkazuje s svojo velikansko telesno močjo. Poleg Maciste sodelujejo znameniti igralci in prvovrstne igralke Italije in Nemčije. — V pondeljek začne »Sen«, izborna ljubavna drama v 6 činih po romanu znamenitega Emila Zola.

Prof. Egon Kubiček

koncertira od 21. m.
le kratek čas v 382

kavarni „BEOGRAD“!

Mala oznanila.

Samostojnega knjigovodje, veščega tudi trgovske korespondence, samca, sprejme večja en gros kolenjalna trgovina. Vstop z marcem. Ponudbe na upravo lista pod št. 367. 3-1

Mladeniča, krepke narave, sprejme kot pomožne mož v kletarstvu in prejetanju lesa večja trgovska in gostilniška obrt. Nastop takej, oskrba v hiši. Samo trezna, delavalna mož. Ponudbe na upravo lista pod št. 368. 3-1

Trgovski pomočnik specializirane in kolenjalne stroke išče službo v mestu ali na deželi. Cenjene ponudbe na Janko Hrvati, Maribor, Aleksandrova cesta 44. 375

Postranski zaslužek želi uradnik v kakem privatnem podjetju kot pisa niška mož dnevno od 14. ure naprej. Najraje pri neki specializaciji ali edinstvenosti. Ponudbe pod „Dobra mož“ na upravo „Tabor“ 378

Dvoletni čvrsti fantiček se odda za svojega. Naslov pove uprava. 381

Lepa enonadstropna hiša z vrhom na prodaj. Stanovanje na razpolago. — Magdalenska ulica 12. 376 2-1

Čedno in po ceni stanovanje z eno sobo in kuhinjo z električno razsvetljavo se zamenja z eno ali dvema majhnima sobama in kuhinjo. Izve se pri hišniku Tattenbachova ulica 20. 374

Hišnični brivnica se vsem priporoča. Prvo vrstna postrežba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva ulica 9. 1850

Gonilni jermeni v vseh dimenzijah, kakor tudi bival. in vezal jermeni se dobe pri IVANU KRAVOS, Aleksandrova cesta 17. 234

Nepozabni naročniki!

BATERIJE

za žepne svetiljke vedno sveže v galanterijski trgovini

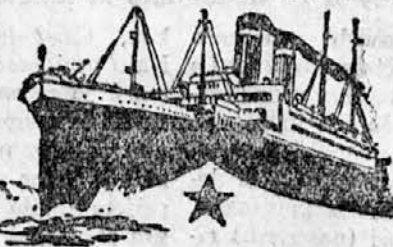
Drago Rosina, Maribor
Vetrinjska ul. 26. 380

Anton Stauber
Maribor

Gospodsk. ulica št. 36
dela

lonce, skleda in peči
za prenašati.

Pristopajte
k Jugoslovnski
Matici.

Bremen - New York

Direktna zveza s sijajnimi ameriškimi vladnimi parniki. Nenadkriljivi glede udobnosti, čistote in prvovrstne hrane. Najhitrejši in najvarnejši parniki.

„George Washington“ „America“ 2625
„President Roosevelt“ „President Harding“

Zahtevajte natančnejša pojasnila in plovno listo števil.

UNITED STATES LINES

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, palata Beogradske zadruge.

Velika kavarna.

Sreda 21. Sreda

Elitni koncert

pomnoženega orkestra prof. Kaplanek.

PROGRAM:

1. Wagner: Koratnica iz opere „Tannhäuser“
2. Pučik: Baletni valček
3. Grieg: a) Jutranje rajanje, b) arabski ples
4. Herold: „Zampa“ overtura
5. Bellini: Fantazija iz „Norme“. Flautosolo prof. F. Šimek
6. Donizetti: Lucia de Lammermoor
7. Šidak: Kitica srbskih pjesama
8. Puccini: Fantazija iz „Madame Butterfly“
9. Berté: „Pri treh mladenkah“
10. a) Foxtrott. B. Gay: Sand dunes
b) Jazz one step. Welmann: Big Ben.

Vstopnina prosta.

V nedeljo popoldne nove plesne atrakcije v KLUB-BARU.

Manufakturna trgovina

FRANJO MAJER, MARIBOR

Glavni trg števil. 9

Zaloga raznovrstnega češkega sukna, ševijota in kamgarna za moške in ženske obleke, platna, perila, nogavic, sešitih odev, piroteških preprog itd. 5593

„SLAVIJA“

jugoslovanska zavarovalna banka s sedežem v Ljubljani

zavaruje poslopja, tovarne, pohištvo, steklo l. t. d. ter življenje pod zelo ugodnimi pogoji. „SLAVIJA“ je domača zavarovalna podjetje z izključno jugoslovanskim in češkoslovanskim kapitalom.

PODRUŽNICE: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Split, Novi Sad, Osijek. Vsa pojasnila dajejo krajevni zastopniki in ravnanstvo v Ljubljani. 3-3

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor sukno, hlače, volneno biago, plavina, cefir, šifon, platno, izgotovljene obleke, srajce, predpasniki, nogavice, robci, odevje itd. se dobi prvovrstno pri

I. N. Šoštarich, Maribor

Aleksandrova cesta števil. 13. 2579

Čilski soliter

Tomaževa žlindra, kalijeva sol, kajnit, kostni in rudninski superfosfat ter modra galica in žveplo

vedno v zalogi pri

Tonejc & Rozman, Maribor

Aleksandrova cesta 35. 313

1^a Portlandcement

dobavlja 293 8-4

„Gradivo“, trgovačko društvo Zagreb
Bogovičeva ulica 3.

Brzjavlj: Gradivo.

Telefon 555.

Perilo,

klobuke

dežne plašče,

čevlje, gamaše, dežnike, palice, ter razno modno in galanterijsko blago v veliki izbiri, najceneje pri

JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2

Podpirajte slovenske tvrdke!

Veletrgovina z železnino Pinter & Lenard

Telefon št. 282 Maribor Telefon št. 282

Brzjavlj. naslov: Pinter Maribor

V zalogi se nahaja:

Traverze, cement, železo vseh vrst, pločevina, štedilniki, žica, žičniki, pumpe, razne cevi, kovanja za zgradbo in pohištvo, kuhinjska posoda, vilita in pločevinasta, kovaško, ključavničarsko in mizarstvo orodje, kose, brusni kamni in vsi v železninsko stroko spadajoči predmeti. Blagajne vseh vrst, verige domače tovarne. Postrežba točna, cene solidne! 2576

Javna zahvala.

Podpisana izrekam gospodu zdravniku dr. Marinu u tem potom najiskrenejšo zahvalo za njegovo ljubeznjivo in neumorno zdravljenje za časa moje bolezni. Edino njemu se imam zahvaliti, da sem popolnoma ozdravela in ga lahko vsakomur najtopleje priporočam. 372

Romi Siranko.

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem otvoril

trgovino s fotografskimi potrebščinami

v lokalu svojega fotografskega ateljeja. Na skladišču bodem imel znane svetovne znamke. Kupujem rabljene fotografske aparate.

Atelje za fotografijo V. Vlašić, Maribor, Gospodsk. ul. 23

Lepo arondirano

posestvo

na Gorenjskem, obstoječe iz lepe prostorne hiše s 4 sobami, veliko kuhinjo ter 7 ha prvovrstne zemlje, in sicer njive, travniki, gozdovi in sadni vrt. Pri hiši ostane živi in mrtvi inventar. Posestvo je oddaljeno 10 minut od železniške postaje in leži v ravnini. Radi odpotovanja se prodaja po zelo ugodni ceni za 200.000 Din. Več se izve na Aleksandrovi cesti 31 v trgovini. 377

Vse vrste perila za gospode in dame, kakor

srajce, hlače, pyjame, opreme za no-veste, otroško perilo, kombinacije itd. izdeluje po najnižjih dnevnih cenah

Ljudmila Jackner
MARIBOR, Koroška cesta št. 31

Zahtevajte povsod „TABOR“!

ARKO LIQUEUR TRIPLE SEC!